

ZBIERKA

STANOVÍSK NAJVVYŠŠIEHO SÚDU A ROZHODNUTÍ SÚDOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

1/2014

Dodatočne uverejnené

OBSAH***Rozhodnutia vo veciach správnych***

1. Keďže prvostupňový súd pripustil zmenu petitu žaloby, podľa názoru odvolacieho súdu pripustil, že v žalobe došlo k písárskej chybe. Ak následne zastavil konanie podľa § 250d ods. 3 O.s.p. z dôvodu nedodržania lehoty na podanie žaloby (§ 250b ods. 1 O.s.p.) a neprejednal vec v merite, odvolací súd dospel k záveru, že jeho rozhodnutie je arbitrárne a žalobkyni bolo odňaté právo na spravodlivý proces. 3
2. I. Výrok rozhodnutia o postihu za iný správny delikt musí obsahovať popis skutku s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, poprípade i evidencie iných skutočností, ktoré sú potrebné k tomu, aby nemohol byť zamenený s iným. Ak správny orgán neuvedie tieto náležitosti do výroku svojho rozhodnutia, poruší ustanovenie § 47 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v platnom znení.
II. Pri súbehu viacerých správnych deliktov (viacčinný súbeh) je potrebné použiť „analogiae legis“ tzv. absorpčnú zásadu. Za viaceré delikty správny orgán uloží sankciu podľa ustanovení vzťahujúcich sa na správny delikt najprísnejšie postihnuteľný. 5
3. Za rozhodnutie vydané v súlade so zákonom nemožno považovať rozhodnutie, ktoré je zrozumiteľné iba pre správny orgán, ktorý ho vydal; najmä ak ide o rozhodnutie, ktoré samo osebe znamená prekážku výkonu vybraných činností. 10
4. Posúdenie otázky, či ospravedlnenie predvolanej osoby na ústnom pojednávaní o prejednaní priestupku je náležité a je z dôležitého dôvodu patrí výlučne do právomoci správneho orgánu. 14
5. Ak pôvodný vlastník nehnuteľnosti bol odsúdený podľa nariadenia SNR č. 33/1945 Sb. n. SNR v znení nariadenia č. 57/1946 Sb. n. SNR, nie sú splnené podmienky na ich vydanie podľa § 6 ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb. 17
6. Predmetom konania podľa štvrtej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 250t) – konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy – nie je skúmanie a posudzovanie otázky, či bol navrhovateľ ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy na svojich právach a právom chránených záujmoch, ale tvrdená bezdôvodná nečinnosť tohto orgánu. 22
7. Prvostupňový správny orgán sa dopustí porušenia zákona o správnom konaní, keď nevyhotoví zápisnicu z pojednávania, ak sa riadne predvolaní účastníci naň nedostavia, prípadne správny orgán koná v neprítomnosti účastníka konania. 24
8. V ustanovení § 2 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona č. 180/1999 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov je kogentným spôsobom ustanovené, kto je oprávnenou osobou na navrátenie vlastníctva alebo priznania práva na náhradu za pozemky v prípade splnenia taxatívne stanovených zákonných ustanovení § 3. Skutočnosť preukazujúca oprávnenosť osoby pozostávajúcej z listiny preukazujúcej vlastníctvo žiadaných pozemkov, a pokiaľ žiadateľom nie je oprávnená osoba podľa § 2 ods. 1 (pôvodný vlastník) aj listiny preukazujúce právne nástupníctvo po pôvodnom vlastníkovi, ako aj skutočnosť preukazujúca prechod vlastníctva na štát alebo inú právnickú osobu, je povinný pozemkovému úradu predložiť žiadateľ reštitučného nároku. 26
9. Aj rozhodnutia, ktorých vydanie závisí od posúdenia technického stavu veci (pri ktorých ide o odborné technické hľadiská), musia byť vydané v rámci procesu, v ktorom boli zachované základné pravidlá správneho konania. Či tieto skutočne boli aj zachované, sa dá zistiť až v konaní o preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu. 30
10. Predávajúci je zodpovedným subjektom za porušenie povinností vyplývajúcich zo zákona o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a zodpovedá za konanie osôb, ktoré boli poverené výkonom činnosti v jeho prevádzke. 35
11. Realizácia zásady prezumpcie neviny v priestupkovom konaní znamená, že správny orgán je povinný dokázať vinu obvineného z priestupku, a ak sú o nej pochybnosti, musí rozhodnúť v prospech obvineného z priestupku (in dubio pro reo). 40
12. Nesprávne alebo neúplné dôvody uvedené v rozsudku súdu, vydaného podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku nemožno považovať za takú vadu rozsudku, ktorá by vyžadovala jeho zrušenie alebo zmenu. 43
13. Ak konanie o dávke sociálneho poistenia nebolo právoplatne skončené, možno vziať žiadosť o dávku späť aj v konaní na súde (až do právoplatného rozhodnutia o nej). 45

-
14. Ak dôchodca, ktorý poberal čiastočný invalidný dôchodok do 31. decembra 2003, požiada o nové posúdenie zdravotného stavu po 1. januári 2004 ešte pred určeným termínom kontrolnej lekárskej prehliadky, nemôže Sociálna poisťovňa z vlastného podnetu rozhodnúť o odňatí jeho čiastočného invalidného dôchodku alebo o znížení tohto dôchodku..... 47
15. Uznesenie súdu o zastavení konania o opravnom prostriedku, podanom proti skoršiemu rozhodnutiu v dôchodkovej veci nebráni súdu, aby rozhodol vo veci samej o preskúmaní novšieho rozhodnutia, vydaného po zastavení skoršieho konania 50

1.**ROZHODNUTIE**

Keďže prvostupňový súd pripustil zmenu petitu žaloby, podľa názoru odvolacieho súdu pripustil, že v žalobe došlo k písárskej chybe. Ak následne zastavil konanie podľa § 250d ods. 3 O.s.p. z dôvodu nedodržania lehoty na podanie žaloby (§ 250b ods. 1 O.s.p.) a neprejednal vec v merite, odvolací súd dospel k záveru, že jeho rozhodnutie je arbitrárne a žalobkyňi bolo odňaté právo na spravodlivý proces.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 6. marca 2007, sp.zn. 2 SžoKS 168/2005.

Žalobkyňa žalobou podanou na Najvyššom súde SR sa domáhala, aby súd zrušil rozhodnutie žalovaného z 30. augusta 2004, čo bolo na kópii označené malým písmenom „a“ a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 13. januára 2005, č. 4 SŽ 171/2004-10 postúpil z dôvodu vecnej príslušnosti vec žalobkyne KS v N.

Podaním z 22. júla 2005 žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu krajskému súdu oznámila, že v podanej žalobe došlo k písárskej chybe, nakoľko došlo k nesprávnemu uvedeniu čísla rozhodnutia žalovaného. Upresnila petít žaloby tak, že žiada preskúmať zákonnosť a následne zrušiť rozhodnutie žalovaného z 30. augusta 2004, čo bolo označené bez malého „a“.

Uznesením z 31. októbra 2005, č. k. 11 S 8/2005-19 krajský súd podľa § 95 ods. 1, 2 O.s.p. pripustil zmenu petitu žaloby nasledovne: „Súd zrušuje rozhodnutie žalovaného č. 2004/00280 z 30. augusta 2004 a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie“.

Krajský súd v N. uznesením z 31. októbra 2005, č.k. 11 S 8/2005-22 podľa § 250d ods. 3 O.s.p. konanie zastavil z dôvodu, že žalobkyňa sa domáhala preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia žalovaného z 31. augusta 2004 po uplynutí zákonom stanovenej dvojmesačnej lehoty na podanie žaloby (§ 250d ods. 1 O.s.p.).

Proti uzneseniu o zastavení konania podala žalobkyňa odvolanie a žiadala, aby odvolací súd zrušil uznesenie krajského súdu z dôvodu zaujatia nesprávneho právneho názoru a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie v intenciách dôvodov uvedených v odvolaní a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Z odôvodnenia:

Podľa § 246c veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v piatej časti O.s.p. upravujúcej správne súdnictvo sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 41 ods. 2 O.s.p. každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený.

Z obsahu žaloby vyplýva, že v právnej veci žalobkyne v prvom stupni správneho konania konal a rozhodoval Obvodný pozemkový úrad v K. rozhodnutím zo dňa 17. mája 2004, ktorý podľa § 30 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní vo veci schválenia umiestnenia náhradných pozemkov podľa § 15 zákona č. 330/1991 Zb. v rámci urýchleného usporiadania vlastníckych a užívacích vzťahov konanie zastavil.

Zo spisu nesporne vyplýva, že proti prvostupňovému rozhodnutiu žalobkyňa podala odvolanie. Krajský pozemkový úrad v N. rozhodnutím z 30. augusta 2004 podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní prvostupňové rozhodnutie potvrdil a odvolanie zamietol.

Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že v žalobe, ktorú podala žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu došlo k chybe a viackrát v texte žaloby k nesprávnemu označeniu rozhodnutia žalovaného a to aj v petite žaloby.

Na druhej strane však z obsahu žaloby možno podľa názoru odvolacieho súdu dospieť k záveru, že žalobkyňa žiada zrušiť rozhodnutie žalovaného v konaní, v ktorom bola účastníčkou konania.

Keďže prvostupňový súd pripustil zmenu petitu žaloby podľa názoru odvolacieho súdu pripustil, že v žalobe došlo k písárskej chybe.

Ak následne zastavil konanie podľa § 250d ods. 3 O.s.p. z dôvodu nedodržania lehoty (§ 250b ods. 1 O.s.p.) a neprejednal vec v merite, odvolací súd dospel k záveru, že jeho rozhodnutie je arbitrárne a žalobkyni bolo odňaté právo na spravodlivý proces.

Základné procesné záruky práva na spravodlivý proces sú atribútmi právneho štátu. Právnym štátom je Slovenská republika v zmysle článku 1 ods. 2 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa článku 7 ods. 5 Ústavy SR medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

Keďže Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len "Dohovor") je medzinárodnou zmluvou, ktorou je SR viazaná je v zmysle článku 7 ods. 5 Ústavy SR postavený na úroveň ústavného zákona.

Samotné právo na spravodlivý proces je nesporne jedným z najdôležitejších práv zakotvených v Dohovore. Jeho obsahom je široký katalóg procesných práv. Právo na spravodlivý proces je zakotvené v článku 6 Dohovoru a vzťahuje sa na konanie občianskoprávne, trestné ako aj na konanie správne.

S ohľadom na právny charakter veci žalobkyne – ide o vyčlenenie pozemkov do náhradného užívania – odvolací súd nemal pochybnosť o tom, že žalobkyňa má právo na spravodlivý proces v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru.

Preto odvolací súd postupujúc podľa § 221 ods. 1 písm. f) a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c veta prvá O.s.p. zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Keďže odvolací súd nerozhodoval v merite veci, nerozhodoval ani o náhrade trov konania.

2.

ROZHODNUTIE

I. Výrok rozhodnutia o postihu za iný správny delikt musí obsahovať popis skutku s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, poprípade i evidencie iných skutočností, ktoré sú potrebné k tomu, aby nemohol byť zamenený s iným. Ak správny orgán neuvedie tieto náležitosti do výroku svojho rozhodnutia, poruší ustanovenie § 47 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v platnom znení.
II. Pri súbehu viacerých správnych deliktov (viacčinný súbeh) je potrebné použiť „analogiae legis“ tzv. absorpčnú zásadu. Za viaceré delikty správny orgán uloží sankciu podľa ustanovení vzťahujúcich sa na správny delikt najprísnejšie postihnuteľný.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 6. marca 2008, sp. zn. 8 Sžo 28/2007.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v T. rozhodnutie žalovaného zo dňa 2. októbra 2006 zrušil v časti o uložení pokuty podľa § 90 ods. 1 písm. a) zákona č. 543/2002 Z. z. a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie z dôvodu § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p., vo zvyšku žalobu zamietol. Krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že žalovaný a ani prvostupňový správny orgán neprijal správny právny záver o inom správnom delikte podľa § 90 ods. 1 písm. a) zákona č. 543/02 Z. z., v rozhodnutí pod bodom I. Krajský súd z administratívneho spisu mal za preukázané, že žalobca požiadal žiadosťou zo dňa 13. júla 2005 o súhlas na vypustenie vodnej nádrže Bolešov v mesiacoch október - november a žiadosť zaslal ObÚ ŽP. Podľa názoru krajského súdu táto žiadosť zodpovedala ustanoveniu § 12 písm. e) zákona č. 543/02 Z. z., len bola zaslaná nepríslušnému správnomu orgánu a z toho dôvodu mal ObÚ ŽP jednoznačne v zmysle § 20 Správneho poriadku žiadosť bez meškania postúpiť príslušnému správnomu orgánu a tým porušil aj základné pravidlá konania (§ 3 Správneho poriadku). ObÚ ŽP žiadosť žalobcu zo dňa 13. júla 2005 posúdil ako žiadosť o vyjadrenie v zmysle § 28 vodného zákona, hoci v žiadosti sa vyžaduje len súhlas k vypusteniu vodnej nádrže, teda zaslal vyjadrenie nad rámec žiadosti. Napadnuté rozhodnutie preto v bode I. krajský súd zrušil a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie. Krajský súd sa nestotožnil s námietkami žalobcu pri inom správnom delikte pod bodom II. napadnutého rozhodnutia. Mal za to, že žalobca bol oprávnený po súhlasoch a vyjadreniach príslušných správnych orgánov vypustiť krátkodobo vodnú nádrž a v priebehu 48 hodín ju opäť začať napúšťať. Po vypustení vodnej nádrže žalobca svojvoľne nádrž nezačal opäť v priebehu 48 hodín napúšťať. Zásah žalobcu do prirodzeného vývinu chráneného živočícha - ropuchy bradavičnatej v dobe rozmnožovania a výchovy mláďat je jednoznačne preukázaný. Postih žalobcu za porušenie ustanovenia § 35 ods. 1 písm. b) zákona č. 543/2002 Z. z. je v súlade so zákonom a konanie žalobcu za účelom odstránenia následkov jeho postupu pri vypúšťaní vodnej nádrže bol dostatočne zohľadnený vo výške uloženej pokuty, ktorá bola uložená na dolnej hranici sadzby. V tejto časti krajský súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p., keď vzhľadom na výsledok konania, žalobcovi náhradu nepriznal.

Včas podaným odvolaním rozsudok napadol žalobca v zamietajúcej časti žaloby. Uviedol, že žalobca sa nemôže stotožniť s názorom a presvedčením krajského súdu, v rušení prirodzeného vývinu chráneného živočícha, a to ropuchy bradavičnatej (*Bufo bufo*). Bol toho názoru, že zásah žalobcu nebol žalovaným jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázaný. Žalobca podľa svojich vlastných skúseností a odborných znalostí vie, že pre rozmnožovanie žiab nie je potrebná výška hladiny 4m, pričom dostatočnú výšku hladiny v priemere 30cm zabezpečil usporiadaním výpustného zariadenia ihneď po zlovení rýb, t.j. cca do 2 hodín, nakoľko to bolo i v jeho záujme, v prípade prežitia menších rýb, ktoré sa pri výlove mohli prehliadnuť a zostať vo vodnej nádrži. Fotografie umazaných žiab nie sú odborným argumentom, skôr pochádzajú z neznalosti v odbore životného prostredia. Ropucha bradavičnatá, (*Bufo bufo*) je pre objasnenie veci živočíchom vlhkých a zatienených miest. Umazanie povrchu tela blatom je účelové, ako ochranný faktor, ktorý ju chráni pred ultrafialovým žiarením, ktorý nepriaznivo vplyva na jej citlivú pokožku. Žalovaný účelovo zavádza, keď tvrdí, že týmto žaba trpí a ruší sa tým v jej rozmnožovaní. Žalovaný nepreukázal dôveryhodným spôsobom úhyn čo i len jednej žabky, spôsobenej činnosťou žalobcu. Žalobca dospel k presvedčeniu, že rozhodnutie krajského súdu, ako prvostupňového súdu, bolo v zamietnutej časti nesprávne, pretože nesprávne zhodnotil priebeh celého rozmnožovacieho procesu a prípadné rušenie chráneného živočícha. Navrhol odvolaciemu súdu zmeniť v napadnutej časti predmetný rozsudok a žalobe v plnom rozsahu vyhovieť. Na odvolanie žalovaného proti rozsudku súdu prvého stupňa sa písomne vyjadril tak, že vyprázdňovanie VN B. uskutočnili po prvýkrát, a preto nemali skúseností, aké ešte ďalšie povolenia boli nutné k realizácii uvedenej činnosti.

Včas podaným odvolaním rozsudok krajského súdu v časti zrušenia rozhodnutia žalovaného napadol žalovaný. Poukázal na to, že skutkovou podstatou iného správneho deliktu je skutočnosť, že právnická alebo fyzická osoba vypustila rybník bez súhlasu orgánu ochrany prírody. Táto skutková podstata bola dostatočne preukázaná, nakoľko sa žalovaný takýmto súhlasom podľa § 12 písm. e) nepreukázal. Z uvedeného dôvodu bol žalovaný oprávnený uložiť pokutu podľa § 90 ods. 1 písm. a) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Okolnosti, za akých došlo k protiprávnemu konaniu žalobcu (napr. aj chybou ObÚ ŽP), sú hľadiská pre stanovenie výšky pokuty, alebo miery zavinenia, ale nie pre posúdenie, či došlo k naplneniu skutkovej podstaty správneho deliktu podľa zákona č. 543/2002 Z. z. Ustanovenie § 90 ods. 1 písm. a) zákona č. 543/2002 Z. z. nedáva priestor na voľnú úvahu správneho orgánu zohľadniť skutočnosti pre posúdenie protiprávneho konania, na ktoré sa krajský súd odvoláva, pretože znaky skutkových podstát sú taxatívne vymenované. Nesprávny úradný postup obvodného úradu životného prostredia nemá vplyv na právnu kvalifikáciu skutku, ktorého sa žalovaný dopustil. Z uvedeného dôvodu považuje rozsudok krajského súdu za nesprávny a navrhuje, aby v odvolacom konaní bolo rozhodnuté o zrušení časti rozsudku č. 11 S 34/2007-67, v ktorej krajský súd rozhodol o zrušení časti rozhodnutia žalovaného zo dňa 2. októbra 2006 o uložení pokuty podľa § 90 ods. 1 písm. a) zákona č. 543/2002 Z. z..

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré vydaniu rozsudku predchádzalo (§ 212 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že na odvolanie žalobcu v časti žalobu zamietajúcej je potrebné rozsudok zmeniť a vo zvyšnej časti napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Z odôvodnenia:

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

V intenciách ustanovení druhej hlavy piatej časti O.s.p. sa „Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov" sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 250i ods. 3 O.s.p. pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon) tento zákon upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, ako aj práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri ochrane prírody a krajiny s cieľom prispieť k zachovaniu rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, utvárať podmienky na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a na dosiahnutie a udržanie ekologickej stability.

Podľa § 3 ods. 1 zákona, každý je povinný chrániť prírodu a krajinu pred ohrozaním, poškodzovaním a ničením a starať sa podľa svojich možností o jej zložky a prvky na účel ich zachovania a ochrany, zlepšovania stavu životného prostredia a vytvárania a udržiavania územného systému ekologickej stability.

Podľa § 12 písm. e) zákona (stav platný do 30. novembra 2007) na území Slovenskej republiky, ktorému sa neposkytuje územná ochrana podľa § 17 až 31 okrem chráneného vtáčieho územia podľa § 26, platí prvý stupeň ochrany, podľa ktorého sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na vypúšťanie vodnej nádrže alebo rybníka. Orgánom príslušným na vydanie súhlasu podľa § 12 písm. e) citovaného zákona je krajský úrad životného prostredia (§ 67 písm. f/ zákona), súhlas sa vydáva formou rozhodnutia (§ 82 zákona).

Podľa § 35 ods. 1 písm. b) a c) zákona, chráneného živočícha je zakázané rušiť v jeho prirodzenom vývine, najmä ho vyrušovať v dobe rozmnožovania, výchovy mláďat, zimného spánku, migrácie, ničiť a poškodzovať jeho biotop, najmä obydlie, hniezdo, miesto rozmnožovania, získavania potravy, odpočinku, preperovania alebo zimovania.

Podľa § 90 ods. 1 zákona, orgán ochrany prírody môže uložiť pokutu do 300 000 Sk a prepadnutie veci podnikateľovi alebo právnickej osobe, ktorá sa dopusti protiprávneho konania tým, že

- a) vykonáva činnosť uvedenú v § 12 až 16, § 24 alebo § 38 ods. 2 bez súhlasu príslušného orgánu ochrany prírody.

Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia, pokutu do 1 000 000 Sk a prepadnutie veci môže orgán ochrany prírody uložiť podnikateľovi alebo právnickej osobe, ktorá sa dopustí protiprávneho konania tým, že

- a) vykonáva činnosť zakázanú podľa § 26 ods. 5, § 34 ods. 1 a 2 alebo § 35 ods. 1.

Z pripojeného administratívneho spisu odvolací súd zistil, že rozhodnutím zo dňa 12. júla 2006 Slovenská inšpekcia životného prostredia - Inšpektorát životného prostredia Ž., odbor inšpekcie ochrany prírody a krajiny ako príslušný orgán podľa § 9 a § 10 ods. 5 zákona NR SR č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v súlade s § 64 ods. 1 písm. b) a § 66 písm. b) zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, v konaní uskutočnenom podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, uložil žalovanému:

- I. za iný správny delikt podľa § 90 ods. 1 písm. a) zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov za to, že v októbri roku 2005 vypustili vodnú nádrž Bolešov bez súhlasu orgánu ochrany prírody, teda za vykonanie činnosti v rozpore s § 12 písm. e) zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov pokutu vo výške 5000 Sk (slovom päťtisíc slovenských korún),
- II. za iný správny delikt podľa § 90 ods. 3 písm. a) zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov za to, že následkom činnosti uvedenej v bode I. došlo v apríli roku 2006 k rušeniu prirodzeného vývinu chráneného živočícha ropuchy bradavičnatej (*Bufo bufo*) teda za činnosť zakázanú podľa § 35 ods. 1 písm. b) zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov pokutu vo výške 10 000 Sk (slovom desaťtisíc slovenských korún).

Rozhodnutím zo dňa 12. októbra 2006 Slovenská inšpekcia životného prostredia, ústredie - útvar inšpekcie ochrany prírody a krajiny podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov odvolanie podané Slovenským rybárskym zväzom, Mestskou organizáciou zo dňa 24. júla 2006 zamietol a rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Ž. - odboru inšpekcie ochrany prírody a krajiny zo dňa 12. júla 2006 potvrdil.

Podľa § 81 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov na konanie podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

Výrok rozhodnutia predstavuje najdôležitejšiu časť rozhodnutia, lebo sú v ňom určené konkrétne práva a povinnosti účastníkov konania. Musí byť preto určitý a konkrétny, aby nevznikli pochybnosti o tom, čo bolo predmetom správneho konania.

Najvyšší súd pri posudzovaní veci vychádzal z nasledovných východísk.

V rámci verejnoprávnej zodpovednosti za protispoločenské konanie právna teória rozoznáva trestné činy, priestupky, iné správne delikty, ďalej špecifikácii ešte správne disciplinárne delikty a správne delikty poriadkové. Deliktom je len také porušenie povinnosti (konanie alebo opomenutie), ktoré konkrétny zákon takto označuje. Rozlišovacím kritériom medzi jednotlivými druhmi deliktov podľa závažnosti je miera ich typovej spoločenskej nebezpečnosti vyjadrenej v znakoch skutkovej podstaty, u iných správnych deliktoch a disciplinárnych deliktoch ešte aj okruh subjektov, ktoré sa deliktu môžu dopustiť (výstižne to určuje zákon o priestupkoch). Iné správne delikty sú svojou povahou najbližšie práve priestupkom. V oboch prípadoch ide o súčasť tzv. správneho trestania, o postih správny orgánom za určité nedovolené konanie (či opomenutie). Je potrebné zdôrazniť, že formálne označenie určitého typu protispoločenského konania a tomu zodpovedajúcemu zaradeniu medzi trestné činy, priestupky, iné správne delikty a z toho vyvedené následky v podobe sankcií, vrátane príslušného konania, pritom či už ide o oblasť súdneho alebo správneho trestania, je len vyjadrením reálnej trestnej politiky štátu, teda reflexia názoru spoločnosti na potrebnú mieru ochrany jednotlivých vzťahov a záujmov. Kriminalizácia, či naopak dekriminalizácia určitého konania nachádza výraz v platnej právnej úprave a v ich zmenách, voľbe procesných nástrojov potrebných k odhaleniu a dokázaniu konkrétnych skutkov ako aj prisútnosti postihu delikventa.

Z týchto hľadísk je potrebné vychádzať pri posúdení nevyhnutnosti konkretizácie skutku a jeho miesta v rozhodnutí. Zákonná úprava je jednoznačná pokiaľ ide o konanie o trestných činoch, pretože podľa trestného zákona musí výrok rozsudku presne označovať trestný čin, ktorého sa týka, a to nielen zákonným pomenovaním a uvedením príslušného zákonného ustanovenia, ale aj uvedením miesta, času a spôsobu spáchania, poprípade i iných skutočností potrebných, aby skutok nemohol byť zamenený i iným. U priestupkoch je obdobná právna úprava. Výrok rozhodnutia o priestupku musí obsahovať tiež popis skutku s označením miesta a času jeho spáchania, vyslovenie viny, druh a výmeru sankcie. Široká oblasť iných správnych deliktov však takéto jednoznačné vymedzenie výroku rozhodnutia nemá. Odkazuje sa len na správny poriadok (§ 47 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb.), podľa ktorého výrok rozhodnutia obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého bolo rozhodnuté, poprípade tiež rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť plnenia, určí správny orgán na to lehotu.

Vymedzenie predmetu konania vo výroku rozhodnutia o správnom delikte, musí spočívať v špecifikácii deliktu tak, aby sankcionované konanie nebolo zameniteľné s iným konaním. Tento záver je vyvoditeľný priamo z ustanovenia § 47 ods. 2 Správneho poriadku. V rozhodnutiach trestného charakteru, ktorými sú nepochybne i rozhodnutia o iných správnych deliktoch je nevyhnutné vymedziť presne, za aké konkrétne konanie je subjekt postihnutý. To je možné zaručiť len konkretizáciou údajov obsahujúcich popis skutku s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, prípadne uvedením iných skutočností, ktoré sú potrebné na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným. Takáto miera podrobnosti je nevyhnutná pre celé sankčné konanie, a to najmä z dôvodu vylúčenia prekážky litispendencie, dvojitého postihu pre rovnaký skutok, pre vylúčenie prekážky veci rozhodnutej, pre určenie rozsahu dokazovania a to aj pre zabezpečenie riadneho práva na obhajobu. Až vydané rozhodnutie jednoznačne určí, čoho sa páchatel dopostil a v čom spáchaný delikt spočíva. Jednotlivé skutkové údaje sú rozhodné pre určenie totožnosti skutku, vylučujú pre ďalšie obdobie možnosť zámény skutku a možnosť opakovaného postihu za rovnaký skutok, pritom je potrebné odmietnuť úvahu o tom, že postačí, ak tieto náležitosti sú uvedené len v odôvodnení rozhodnutia. Význam výrokovej časti rozhodnutia spočíva v tom, že iba táto časť rozhodnutia môže zasiahnuť do práv a povinností účastníkov konania. Riadne formulovaný výrok a v ňom v prvom rade konkrétny popis skutku je nezastupiteľná časť rozhodnutia, z ktorého je možné zistiť, či a aká povinnosť bola porušená a aké opatrenia či sankcie boli uložené. Len rozhodnutie obsahujúce takýto výrok môže byť vynúiteľné exekúciou.

Záver o nevyhnutnosti úplnej špecifikácie iného správneho deliktu (z hľadiska vecného, časového a miestneho) plne korešponduje i medzinárodným záväzkom SR. Je potrebné pripomenúť, že i na rozhodovanie o iných správnych deliktoch dopadajú požiadavky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách (publikovaný pod č. 209/1992 Zb.). Keď Dohovor v článku 6 ods. 1 uvádza „akékoľvek trestné obvinenie“, je potrebné poskytnúť záruku tomu kto je obvinený v trestnom konaní ako aj v správnom konaní pre podozrenie zo spáchania správneho deliktu. Takto vykladá Dohovor stabilne i judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva.

Z vyššie uvedeného potom je potrebné vyvodiť, že výrok rozhodnutia o postihu za iný správny delikt musí obsahovať popis skutku s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, poprípade i uvedenie iných skutočností, ktoré sú potrebné k tomu, aby nemohol byť zamenený iným. Ak správny orgán neuvedie tieto náležitosti do výroku svojho rozhodnutia, podstatne poruší ustanovenie zákona o správnom konaní (§ 47 ods. 2 Správneho poriadku).

Na rozdiel od Trestného zákona, právne predpisy, ktoré zakotvujú skutkové podstaty správnych deliktov neupravujú postup správnych orgánov pri postihu za súbeh viacerých deliktov. Pri súbehu viacerých správnych deliktov (viacčinný súbeh) pri nedostatku špeciálnej úpravy je potrebné použiť „analogiae legis“ tzv. absorpčnú zásadu. Jej podstata tkvie v absorpcii sadziieb (teda prísnejší trest pohlcuje miernejší). Zbiehajúce sa delikty sú tak postihnuté len trestom určeným pre najťažší z nich, čo pri rovnakých sadzbách pokút znamená, že správny orgán posúdi závažnosť deliktu a úhrnný trest uloží podľa sadzby za najzávažnejší z týchto deliktov (závažnosť pritom je nutné posudzovať predovšetkým s ohľadom na charakter individuálneho objektu deliktu, čiže záujem, proti ktorému delikt smeruje a ku ktorému je ochrana právnym predpisom určená).

Na základe analógie teda v danom prípade treba aplikovať pravidlá pre ukladanie úhrnného trestu, t.j. správny orgán uloží za viaceré delikty sankciu podľa ustanovení vzťahujúcich sa na správny delikt najprísnejšie postihnutelný.

Touto zásadou sa správne orgány pri ukladaní sankcie za nimi zistené dva správne delikty neriadili a pravdepodobne táto skutočnosť ušla pozornosti žalobcu i krajského súdu. Ak správny orgán teda bol toho

názoru, že žalobca spáchal viacero správnych deliktov, pri ukladaní pokuty za tieto delikty mal uložiť sankciu za správny delikt najprísnejšie postihnuteľný.

Konajúce správne orgány mali postupovať pri zistení, objasnení, konaní a sankcionovaní v súlade s platnými ustanoveniami zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, na ktorý odkazuje § 81 ods. 1 zákona č. 543/2002 (opak nie je možné vyvodit' ani z odseku 2 uvedeného paragrafu), a pre prípad nedostatku špeciálnej zákonnej úpravy sankcionovanie je potrebné posúdiť analogicky podľa § 12 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Vyššie uvedený výklad potom je v súlade s už citovaným čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Pre úplnosť je potrebné ešte uviesť, že k nezákonnosti spočívajúcej v tom, že správny orgán „*uno actu*“ uložil totožnému subjektu dve pokuty za dva správne delikty, hoci podľa absorpčnej zásady mal uložiť len jednu pokutu podľa prísnejšej sadzby, prihliadne súd v súlade s dispozičnou zásadou žaloby len na námietku žalobcu. Žalobca však v tomto smere námietku proti rozhodnutiam nevzniesol, preto súd sa týmito úvahami zaoberal len s ohľadom na prípadný ďalší postup správneho orgánu po vrátení veci na ďalšie konanie.

Preto, ak krajský súd čiastočne vyhovejúc žalobe, rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, rozhodol vecne správne a preto odvolací súd túto časť napadnutý rozsudok ako vecne správnu potvrdil (§ 219 O.s.p.). Zamietajúcu časť rozsudku, ktorou krajský súd zamietol žalobu žalobcu, na základe odvolania žalobcu, odvolací súd z vyššie uvedeného dôvodu zmenil tak, že zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného i v tejto časti a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 220 O.s.p.).

Procesne úspešnému žalobcovi odvolací súd priznal náhradu trov konania podľa § 250k ods. 1 O.s.p. podľa vyúčtovania náhrady trov konania právny zástupcom žalobcu, za zaplatený súdny poplatok v kolkoch 2000 Sk, za vyhotovenie fotokópií listín 100 Sk, za trovy právneho zastúpenia 6 úkonov (prevzatie a príprava zastúpenia, písomná žaloba, účasť na súdnom pojednávaní dňa 22. augusta 2007, písomné podanie odvolania, písomné vyjadrenie na odvolanie žalovaného, účasť na súdnom pojednávaní dňa 6. marca 2008) po 1050 Sk (§ 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z.), režijný paušál 2 x 164 Sk, 3 x 178 Sk, 1 x 190 Sk, cestovné náhrady 2841 Sk, náhrada stratu času 2496 Sk, spolu trovy konania 14 789 Sk.

Je pravdou, že správne súdnictvo je ovládané dispozičnou zásadou. V predmetnej veci odvolací súd prekročil jej rámec, ale s cieľom pomôcť správne orgánu pri ďalšom postupe po vrátení veci na ďalšie konanie.

Keďže predmetom správneho súdnictva je rozhodovanie sporov z oblasti práva verejného, podľa názoru odvolacieho súdu správny súd má právo, ale aj povinnosť, fungovať ako garant ochrany práva. Správny súd preskúmava zákonnosť rozhodnutia orgánu verejnej správy (verejná správa koná o veciach verejných a pri zohľadnení verejného záujmu musí rozhodnúť v súlade so zákonom. Preto podľa názoru odvolacieho súdu nemôže sa správne súdnictvo pri absencii právnej úpravy obmedzovať len na tvrdenie účastníkov.

3.

ROZHODNUTIE

Za rozhodnutie vydané v súlade so zákonom nemožno považovať rozhodnutie, ktoré je zrozumiteľné iba pre správny orgán, ktorý ho vydal; najmä ak ide o rozhodnutie, ktoré samo osebe znamená prekážku výkonu vybraných činností.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. januára 2008, sp. zn. 6 Sžo 46/2007.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v B. B. podľa § 250j ods. 2, písm. a/ OSP pre nesprávne právne posúdenie veci zrušil žalobou zo dňa 19. júna 2006 napadnuté rozhodnutie žalovanej zo dňa 9. mája 2006, ktorým žalovaná pre nedostatok predpísaného vysokoškolského vzdelania v odbore geodézie a kartografie tak, ako je vedený v číselníku študijných odborov a učebných odborov, odmietla zapísať žalobkyňu do zoznamu autorizovaných geodetov a kartografov, a vrátil vec žalovanej na ďalšie konanie. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania vo výške 15 136,30 Sk na účet jej advokáta do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Pri svojom rozhodovaní krajský súd vychádzal z ustanovení § 4 ods. 1 zákona č. 216/1995 Z. z. o Komore geodetov a kartografov (ďalej len „zákon č. 216/1995 Z. z.“) a § 7 ods. 2 zákona č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 215/1995 Z. z.“), keď z obsahu spisu mal preukázané, že žalobkyňa splnila podmienky ustanovené uvedenými zákonnými ustanoveniami ako aj ďalšie náležitosti v zmysle Zákona o komore geodetov a kartografov, ako sú výpis z registra trestov, diplom o skončení vysokoškolského štúdia a osvedčenie o odbornej spôsobilosti. Krajský súd v zhode so stanoviskom uvedeným vo vyjadrení Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky zo dňa 7. marca 2006 dospel k záveru, že v danom prípade zákon neustanovuje, ktoré vysoké školy poskytujú vzdelanie v odbore geodézia a kartografia. I podľa názoru krajského súdu treba vychádzať z toho, že pod vysokoškolským geodetickým a kartografickým vzdelaním sa rozumie univerzitné vzdelanie, ktoré sa získa absolvovaním študijného odboru geodézia a kartografia. Ak charakter takého štúdia je taký, že absolvent získava odborný profil disciplínami odborného teoretického základu v oblasti geodézie, vyššej geodézie, geoinformatiky, teórie chýb, geodetickej astronómie, geofyziky a ďalšími disciplínami teoreticko-aplikačného charakteru, tak získava komplexný charakter štúdia v tejto oblasti a je potom splnená podmienka § 4 ods. 1, písm. c/ zákona č. 216/1995 Z. z., ktorý stanovuje požiadavku vysokoškolského geodetického a kartografického vzdelania. Krajský súd sa priklonil k všeobecnému výkladu podmienky vzdelania považujúc opačný výklad, z ktorého vychádzala žalovaná, voči žalobkyňi za diskriminačný.

O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že v konaní úspešnej žalobkyňi priznal náhradu trov konania titulom súdneho poplatku 2 000 Sk a titulom trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby - 1 úkon po 1 154 Sk, a jeden úkon právnej služby po 1 260 Sk, plus DPH 239 Sk, plus 2x režijný paušál á 150 Sk a 1x 163 Sk, ktorú náhradu je žalovaná povinná zaplatiť právnenému zástupcovi žalobkyne podľa § 149 ods. 1 OSP.

Proti tomuto rozsudku podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie a žiadala, aby odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu zmenil, žalobu zamietol a žalobkyňu zaviazal na náhradu trov súdneho konania, namietajúc, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Vytýkala prvostupňovému súdu, že si v právnom závere protirečí, ak uvádza, že vysokoškolským geodetickým a kartografickým vzdelaním sa rozumie univerzitné vzdelanie, ktoré sa získa absolvovaním študijného odboru geodézia a kartografia.

S poukazom na to, že Technická univerzita v Košiciach v roku 2000 nebola oprávnená poskytovať vysokoškolské vzdelanie v odbore geodézia a kartografia, nakoľko nemala v tomto študijnom odbore akreditovaný študijný program, ako aj na klasifikáciu odborov v číselníku študijných a učebných odborov namietala, že sa prvostupňový súd pri svojom rozhodovaní stotožnil so stanoviskom Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, ktorý nemá žiadnu kompetenciu určovať, či vysoká škola je oprávnená poskytovať vzdelanie v študijnom odbore, pre ktorý nemá akreditovaný študijný program a jeho stanoviská nie sú ani záväzné pre posudzovanie splnenia podmienok § 4 ods. 1, písm. c/ zákona č. 216/1995 Z. z. pre zápis do zoznamu autorizovaných geodetov a kartografov.

Vytýkala prvostupňovému súdu, že nemal žiadnym spôsobom preukázané, aké predmety by mali byť súčasťou výučby na vysokej škole a v akom rozsahu, aby charakter štúdia bol taký, aby absolvent získal komplexný charakter štúdia v oblasti geodézie a kartografie a takisto nemal preukázané, aké predmety z odboru geodézie a kartografia počas štúdia žalobkyňa absolvovala.

Bola toho názoru, že žalobkyňu odmietnutím zápisu do zoznamu autorizovaných geodetov a kartografom nediskriminovali, naopak trvali na splnení zákonných podmienok pre zápis do tohto zoznamu. Podľa žalovanej zákon tieto podmienky ustanovil, aby vybrané geodetické práce boli vykonávané tak, aby bola zabezpečená ich bezchybnosť.

Trvala na tom, že jej rozhodnutie je vydané v súlade so zákonom a že prvostupňový súd rozhodol nesprávne, pokiaľ toto rozhodnutie zrušil a považoval vzdelanie žalobkyne za vysokoškolské geodetické a kartografické vzdelanie.

Žalobkyňa vo svojom písomnom vyjadrení na odvolanie žalovanej zo dňa 25. apríla 2007, došlé súdu dňa 30. apríla 2007, navrhla napadnutý rozsudok podľa § 219 OSP potvrdiť považujúc ho za vecne správny. Stotožnila sa s názorom krajského súdu vysloveným v odôvodnení napadnutého rozsudku, že akreditácia Technickej univerzity v Košiciach z roku 2004 potvrdila už daný stav v obsahovej náplni výučby v študijnom odbore meračstvo, geodézia a kartografia.

Poukázala na to, že zákon č. 216/1995 Z. z. ani zákon č. 215/1995 Z. z. expresis verbis nestanovujú konkrétne číslo kvalifikácie odborov, ktoré sú považované za vysokoškolské geodetické a kartografické vzdelanie, preto námietku žalovanej ohľadne porovnávania dosiahnutého vzdelania na základe rozdielosti číselného označenia študijného odboru považuje za právne irelevantnú. Tiež poukázala na to, že žalovaná o stanovisko Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, s ktorým sa stotožnil krajský súd, sama vyžiadala a až do začatia konania voči nemu nemala žiadne výhrady.

Podľa žalobkyne odlišný výklad žalovanou jej spôsobuje stav právnej neistoty a pôsobí na ňu diskriminujúco, keď podľa jedného právneho predpisu (zákon č. 215/1995 Z. z.) dosiahla vysokoškolské geodetické a kartografické vzdelanie a podľa iného predpisu (zákon č. 216/1995 Z. z.) takéto vzdelanie nedosiahla.

Zároveň žiadala priznať náhradu trov odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s predchádzajúcim konaním, vec prejednal v rozsahu podaného odvolania (§ 246c veta prvá v spojení s § 205 ods. 2 a 3 a § 205a ods. 1 OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 3 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovanej nemožno priznať úspech.

Z odôvodnenia:

V správnom súdnictve preskúmajajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 OSP).

V zmysle ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Konanie a rozhodovanie o žalobe podanej proti rozhodnutiu žalovanej je konaním o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia podľa V. časti OSP; preto nie je úlohou prvostupňového súdu dopĺňať dokazovanie na skutočnosti, ktorých zistenie je podmienkou zistenia skutkového stavu už v administratívnom konaní pred vydaním rozhodnutia, ani dopĺňať vecnú či právnu argumentáciu rozhodnutia žalovanej.

Vychádzajúc z citovaných ustanovení a zásad námietky žalovanej uvedené v odvolaní nemožno považovať za dôvodné a relevantné, ktoré by spochybňovali vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Obsahom spisu, súčasťou ktorého je i administratívny spis žalovanej bolo zistené, že žalobkyňa dňa 24. novembra 2005 podala prihlášku na zapísanie do zoznamu autorizovaných geodetov a kartografov podľa § 4 zákona č. 216/1995 Z. z.), ktorú doložila potrebnými dokladmi. Podľa zápisnice č. 9/V zo zasadnutia skúšobnej

komisie Komora geodetov a kartografov (ďalej len „KGK“) zo dňa 16. decembra 2005 bodu 2) žalobkyňa úspešne vykonala skúšku pred komisiou Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (ďalej len „ÚGKK SR“) na získanie odbornej kvalifikácie na výkon regulovaného povolania podľa § 6 písm. a/ až e/ zákona č. 215/1995 Z. z. Komora navrhla žiadosti žalobkyne o prijatie za člena KGK nevyhovieť až do prijatia spoločného stanoviska a postupu ÚGKK SR a KGK, keď za tým účelom navrhla vytvoriť skupinu expertov menovanú spoločne s ÚGKK SR, ktorá vypracuje analýzu a navrhne postup posudzovania žiadosti absolventov Fakulty baníctva, ekológie, riadenia a geotechnológií Technickej univerzity v K. (ďalej len „F BERG TU K.“) akceptovateľné pre obidve strany. Stanovisko ÚGKK SR k posúdeniu žiadosti žalobkyne bolo podané dňa 7. marca 2006. ÚGKK SR porovnal študijné plány F BERG TU K. a Stavebnej fakulty Slovenskej technickej univerzity v B. (ďalej len „ST STU B.“ a konštatoval zhodu študijných predmetov odboru geodézie a kartografie, ktoré majú väzbu na vybrané geodetické a kartografické činnosti. Na základe toho ÚGKK SR uznal, že odbor meračstvo, geodézia a kartografia F BERG TU spĺňa podmienky § 7 ods. 2, písm. a/ zákona č. 215/1995 Z. z., podľa ktorého osobitnú odbornú spôsobilosť získa fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore geodézia a kartografia alebo vzdelanie uznané na základe rozhodnutia vydaného podľa osobitného predpisu a po nadobudnutí vysokoškolského vzdelania päť rokov odbornej praxe vo vybraných geodetických a kartografických činnostiach podľa § 6 písm. a/ až e/ alebo prax uznanú podľa rozhodnutia vydaného na základe osobitného predpisu. Keďže ÚGKK SR absolventom odboru meračstvo, geodézia a kartografia F BERG TU, ktorí promovali v roku 1997 a po nadobudnutí päťročnej praxe sa uchádzali o získanie odbornej spôsobilosti v zmysle § 7 zákona č. 215/1995 Z. z. umožnil vykonanie kvalifikačnej skúšky a po jej úspešnom vykonaní udelil v zmysle § 7 ods. 4 citovaného zákona osvedčenie o odbornej spôsobilosti, čo v súčasnej dobe umožňuje absolventom F BERG TU po získaní osvedčenia o osobitnej odbornej spôsobilosti vykonávať na správe katastra úradné overovanie vybraných geodetických a kartografických činností podľa § 6 písm. a/ až e/ zákona č. 215/1995 Z. z.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 216/1995 Z. z. v znení do 30. novembra 2007 komora zapíše do zoznamu autorizovaných geodetov a kartografov do dvoch mesiacov odo dňa doručenia písomnej žiadosti fyzickú osobu, ktorá

- a) je spôsobilá na právne úkony,
- b) je bezúhonná,
- c) má vysokoškolské geodetické a kartografické vzdelanie a päť rokov praxe po nadobudnutí vysokoškolského vzdelania,
- d) zložila kvalifikačnú skúšku (§ 6) alebo preukázala osobitnú odbornú spôsobilosť (§ 7 ods. 2 zákona č. 215/1995 Z. z.).

Zákon č. 216/1995 Z. z. v znení do 30. novembra 2007 v § 4 ods. 1 pod písmenom c/ nešpecifikuje bližšie, aký typ vysokoškolského geodetického a kartografického vzdelania je podmienkou zápisu, pričom podľa § 4 ods. 1 zákona č. 216/1995 Z. z. v znení od 1. decembra 2007, podľa ktorého komora zapíše do zoznamu autorizovaných geodetov a kartografov do dvoch mesiacov odo dňa doručenia písomnej žiadosti fyzickú osobu, ktorá

- a) je spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu,
- b) je bezúhonná,
- c) zložila kvalifikačnú skúšku pred komorou alebo preukázala osobitnú odbornú spôsobilosť na výkon činnosti autorizovaného geodeta a kartografa, alebo preukázala uznanie odbornej kvalifikácie podľa osobitného predpisu,
- d) zložila sľub, vysokoškolské geodetické a kartografické vzdelanie už nie je podmienkou zápisu.

Z obsahu spisového materiálu bolo preukázané, že žalobkyňa vykonala úspešne skúšku pred komisiou ÚGKK SR a získala od ÚGKK SR osvedčenie zo dňa 19. októbra 2005 na oprávnenie činností podľa § 7 ods. 2 a § 6 písm. a/ až e/ zákona č. 215/1995 Z. z. autorizačne alebo úradne overovať

- geometrické plány,
- geodetické činnosti na pozemkové úpravy,
- vytyčovanie hraníc pozemkov,
- zriaďovanie a aktualizácia geodetických bodov,
- meranie alebo digitalizácia a zobrazenie predmetov, ktoré sa preberajú do základných štátnych mapových diel s veľkou mierkou v rozsahu nad 0,025 km², čo minimálne potvrdzuje jej odborné vedomosti a schopnosti.

Z obsahu spisu ani z rozhodnutia žalovanej nevyplýva, v čom je odlišná úroveň odborov vysokoškolského vzdelania žalobkyne. Treba vytknúť žalovanej, že v rozhodnutí ani dostatočne nevysvetlila, prečo neakceptovala stanovisko ÚGKK SR. Ak sa žalobkyňa nestotožnila s týmto stanoviskom a nemienila

rešpektovať návrh skúšobnej komisie zo dňa 16. decembra 2005 a vyčkat' na analýzu skupiny expertov, ktorá podľa obsahu administratívneho spisu ani nebola zostavená, mala si vyžiadať aspoň stanovisko Ministerstva školstva Slovenskej republiky, ktoré by sa mohlo kvalifikovane vyjadriť k jednotlivým študijným odborom, resp. k ich náplni a obsahu.

Za týchto skutkových okolností výklad ustanovenia § 4 ods. 1, písm. c/ zákona č. 216/1995 Z. z. v znení do 30. novembra 2007 žalovanou je formálno-právny a reštriktívny a jej rozhodnutie je predčasné, keď pri neakceptovaní stanoviska ÚGKK SR žalovanou nesprávne právne posúdenie veci vychádza i z neúplného zistenia skutkového stavu.

V tomto smere za nedostatočné odvolací súd považoval i odôvodnenie napadnutého rozhodnutia žalovanou, nakoľko dôvody rozhodnutia nie celkom korešpondujú s obsahom administratívneho spisu, keď nie je ani zrejmé, v čom spočíva nedostatok odborného vzdelania žalobkyne oproti iným zapísaným uchádzačom resp. členom komory. Odkaz na príslušné číselné kódy je nepostačujúci. V zmysle judikatúry a ustálenej súdnej praxe nestačí, že rozhodnutie je zrozumiteľné pre orgán, ktorý ho vydal; rozhodnutie musí byť zrozumiteľné aj pre ostatných účastníkov konania, najmä ak v danej veci ide o rozhodnutie, ktoré samo osebe znamená právnu prekážku výkonu vybraných činností.

Nepochybil preto krajský súd, ak napadnuté rozhodnutie žalovanej podľa § 250j ods. 2 písm. a/ OSP zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací s poukazom na závery uvedené vyššie nepovažoval námietky žalovanej uvedené v odvolaní proti rozsudku krajského súdu za právne relevantné, také, ktoré by mohli ovplyvniť posúdenie danej veci. Preto vychádzajúc z dôvodov odvolania napadnutý rozsudok podľa § 219 OSP s poukazom na 250ja ods. 4 veta druhá OSP ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 250k ods.1 OSP a s poukazom na § 246c veta prvá a § 224 ods. 1 OSP a nakoľko žalobkyňa mala v odvolacom konaní úspech, priznal jej odvolací súd náhradu trov a to za jeden právny úkon á 1 371 Sk – vyjadrenie na odvolanie - plus 1x režijný paušál á 178 Sk a 19 % DPH 294 Sk, všetko podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (§ 11 ods. 1, § 14 ods. 1, písm. c/, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3). Náhradu trov konania v sume 1 843 Sk je žalovaná povinná zaplatiť žalobkyni k rukám jej právneho zástupcu v súlade s § 149 ods. 1 OSP.

4.

ROZHODNUTIE

Posúdenie otázky, či ospravedlnenie predvolanej osoby na ústnom pojednávaní o prejednaní priestupku je náležité a je z dôležitého dôvodu patrí výlučne do právomoci správneho orgánu.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. júna 2007, sp. zn. 2 SžoKS 92/2006.

Krajský súd v T. zamietol žalobu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného. Týmto rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu obvodného úradu zo dňa 17. decembra 2004, ktorým uznal žalobcu vinným zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch a za priestupok mu uložil pokutu 500 Sk a povinnosť nahradiť štátu trovy konania spojené s prejednaním priestupku vo výške 150 Sk. Krajský súd sa stotožnil so záverom žalovaného, že správny orgán prvého stupňa vychádzal z dostatočne zisteného skutkového stavu veci a vec žalobcu po právnej stránke v súlade so zákonom správne právne posúdil. Súd žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov konania.

Proti rozsudku žalobca podal odvolanie a žiadal, aby odvolací súd zmenil prvostupňový rozsudok a zrušil rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal, že správne orgány vychádzali z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci a jeho konanie aj nesprávne právne posúdili. Krajský súd pochybil, keď neprihliadol na jeho námietky ohľadne porušenia jeho procesných práv. Správny orgán prvého stupňa vec jeho priestupku neprejednal za jeho prítomnosti a prítomnosti Mgr. O. C. (jeho sestry – poškodenej) a svedkyne I. C. (jeho matky).

Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania, odvolanie prejednal na odvolacom pojednávaní (§ 246c veta prvá a § 214 ods. 1 O.s.p.) za prítomnosti žalobcu. Právny zástupca žalobcu ako aj žalovaný sa na odvolacie pojednávanie nedostavili, pričom svoju neúčast' ospravedlnili. Žalobca súhlasil, aby sa odvolacie pojednávanie uskutočnilo dňa 20. júna 2007 v neprítomnosti jeho právneho zástupcu. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech.

Z odôvodnenia:

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Podľa zákonného ustanovenia § 247 ods. 1 O.s.p. treba považovať za osobitnú náležitosť žaloby aj konkrétne tvrdenie žalobcu, že bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím správneho orgánu, pričom musí ísť o subjektívne práva vyplývajúce z právneho predpisu. Žalobca musí poukázať na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje porušenie zákona.

Podľa § 250i ods. 1 O.s.p. pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Za dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia v intenciách ustanovenia § 250i ods. 1 O.s.p. treba považovať také dôkazy, ktoré vedú k zisteniu, či skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania rozhodnutia správneho orgánu, bol pre rozhodnutie správneho orgánu postačujúci.

Správny súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v konkrétnej právnej veci sa v zásade obmedzí na otázku, či vykonané dôkazy, z ktorých správny orgán vychádza, nie sú pochybné, najmä kvôli prameňu, z ktorého pochádzajú alebo pre porušenie niektorej procesnej zásady správneho konania a ďalej na otázku, či vykonané dôkazy logicky robia vôbec možným skutkový záver, ku ktorému správny orgán dospel. Správny súd pri preskúmaní zákonnosti správneho rozhodnutia a postupu správneho orgánu posudzuje, či správny orgán aplikoval na predmetnú právnu vec relevantný právny predpis.

Podľa § 250i ods. 3 O.s.p. pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

V zmysle § 245 ods. 2 O.s.p. pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia.

Vychádzajúc z pripojeného spisového materiálu, vrátane námietok uplatnených v odvolaní a výpovede žalobcu na odvolacom pojednávaní dňa 20. júna 2007 dospel odvolací súd k záveru, že námietky žalobcu uvedené v žalobe nie sú takými námietkami, s ktorými by sa už nebol žalovaný vo svojom rozhodnutí dostatočne podrobne vyporiadal. Tieto námietky preto nemohli obstať ani v súdnom prvostupňovom konaní a ani v súdnom konaní odvolacom.

Rozhodnutie o uložení pokuty za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch nie je možné označiť za nezákonné pre nedostatočne zistený skutkový stav veci len preto, že sa neuskutočnilo z dôvodu, že sa neuskutočnila na ústnom pojednávaní konfrontácia medzi žalobcom ako obvineným z priestupku, poškodenou a svedkyne. Zo spisu nesporne vyplýva, že žalobca bol riadne predvolaný na ústne pojednávanie na deň 2. decembra 2004, pričom žalobca ako aj svedkyňa I. C. sa na pojednávanie nedostavili, ospravedlnili sa a ako dôvod neprítomnosti uviedli, že oznamovateľka priestupku – poškodená sa zdržuje v zahraničí a prejednanie veci by z uvedeného dôvodu „nenaplnilo účel“.

Podľa § 74 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov o priestupku koná správny orgán v prvom stupni ústne pojednávanie. V neprítomnosti obvineného z priestupku možno vec prejednať len vtedy, ak sa odmietne dostaviť na ústne pojednávanie, hoci bol riadne predvolaný, alebo sa nedostaví bez náležitého ospravedlnenia alebo bez dôležitého dôvodu.

Z rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu (s. 2) vyplýva, že správny orgán sa zaoberal otázkou, či sú splnené podmienky na prejednanie priestupku v neprítomnosti obvineného z priestupku. Dospel k záveru, že dôvody nedostavenia sa žalobcu - obvineného z priestupku na ústne pojednávanie dňa 2. decembra 2004 nenapĺňajú taký stupeň dôležitosti, aký má na mysli § 74 ods. 1 zákona o priestupkoch a preto sa rozhodol vec prejednať v jeho neprítomnosti.

Odvolací súd sa stotožnil so záverom krajského súdu, že posúdenie otázky, či ospravedlnenie je náležité a je z dôležitého dôvodu patrí výlučne do právomoci správneho orgánu, ktorý prejednáva priestupok v priestupkovom konaní. Žalobcovi ani svedkyňi neprislúcha právo hodnotiť, či ich účasť na pojednávaní, na ktorom sa nezúčastní ďalší svedok (oznamovateľka priestupku Mgr. O. C., ktorá sa ospravedlnila z dôvodu jej dlhodobého pobytu v zahraničí) „naplní účel“ ústneho pojednávania. Žalobca nevyužil svoje procesné právo zúčastniť sa na ústnom pojednávaní a svojou neprítomnosťou si podľa názoru odvolacieho súdu sám spôsobil, že sa nemohol vyjadriť k podkladom rozhodnutia, k spôsobu dokazovania, nemohol navrhnúť doplnenie dokazovania ani nazerať do spisu. Odvolací súd zhodne so záverom krajského súdu zastáva názor, že postupom správneho orgánu žalobcovi nebola odňatá možnosť konať pred správnym orgánom.

Žalobca bol uznaný vinným zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch na tom skutkovom základe, že dňa 29. augusta 2004 asi o 9,45 hod. v dome svojej matky I. C. po vzájomnej hádke fyzicky napadol svoju sestru Mgr. O. C. tak, že rukami ju chytil pod krk, pritom sa udrela hlavou o okno, potom ju chytil za vlasy a stiahol z lavice na zem, ťahal ju po zemi, spôsobil jej tak pomliaždenie hlavy v spánkovej časti, pomliaždenie drieku, sedacej časti a kostrče a poúrazové bolesti hlavy s dobou liečenia 14 dní. Správne orgány hodnotili ublíženie na zdraví Mgr. O. C. ako drobné ublíženie na zdraví, ktoré jej spôsobil žalobca a dospeli k záveru, že úmyselne narušil občianske spolunažívanie.

Ublíženie na zdraví bolo objektivizované lekárskou správou a odborným vyjadrením dožiadaného lekára.

Ak bol zistený skutkový stav v priebehu objasňovania priestupku a dokazovania vykonaného správnym orgánom, úlohou správnych orgánov je vyhodnotiť dôkazy v prospech i v neprospech obvineného z priestupku a vyhodnotením vykonaných dôkazov na základe voľného hodnotenia dôkazov rozhodnúť, či vykonané dôkazy sú dostatočné pre preukázanie zodpovednosti za priestupok.

Odvolací súd sa stotožnil so záverom krajského súdu, že v danej veci bol náležite zistený skutkový stav veci a správne orgány vo svojich rozhodnutiach náležite vyhodnotili vykonané dôkazy.

Na odvolacom pojednávaní dňa 20. júna 2007 žalobca priznal, že „pristúpil k lavici, sestru chytil, pričom sa táto udrela o sklo. Zatriasol s ňou a vtedy sa udrela o sklo“. Z jeho výpovede teda vyplýva, že svoju sestru napadol. Jeho námietky, že zo znaleckého posudku, ktorý si nechal vypracovať pre účely odvolacieho súdneho konania, vyplýva, že sestra – poškodená Mgr. O. C. neutrpela zranenie závažného charakteru sú irelevantné. Pre naplnenie skutkovej podstaty priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch postačuje, ak priestupca inej osobe spôsobí drobné ublíženie na zdraví, čo bolo v prípade žalobcu.

Žalobca v odvolaní podľa názoru odvolacieho súdu neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, s ktorými by sa krajský súd nebol podrobne vypoíadal a ktorými by bol preukázal konkrétne porušenie alebo ohrozenie jeho subjektívnych práv, alebo preukázal, že správne orgány svojim postupom porušili základné zásady správneho konania a konania o priestupkoch (§ 74) a že by pri hodnotení nimi vykonaných dôkazov porušili ustanovenie § 34 ods. 5 správneho poriadku.

Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací dospel k záveru, že námietky žalobcu vznesené v odvolaní nie sú opodstatnené. Preto stotožniac sa s právnym posúdením veci krajským súdom uvedeným i v odôvodnení napadnutého rozsudku, na ktoré zároveň poukazuje, napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne podľa § 219 O.s.p. s poukazom na § 250ja ods. 3 veta druhá potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. s poukazom na § 246c veta prvá O.s.p. a § 224 ods. 1 O.s.p., nakoľko žalobca v odvolacom konaní úspech nemal a žalovanému náhrada trov konania zo zákona neprislúcha.

5.

ROZHODNUTIE

Ak pôvodný vlastník nehnuteľnosti bol odsúdený podľa nariadenia SNR č. 33/1945 Sb. n. SNR v znení nariadenia č. 57/1946 Sb. n. SNR, nie sú splnené podmienky na ich vydanie podľa § 6 ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. januára 2008, sp.zn. 8 Sžo 35/2007.

Vlastnícke právo k nehnuteľnostiam zapísaných v PKV parcela oráčina vo výmere 2172m² z dôvodu, že žiadatelia nie sú oprávnenými osobami podľa § 4 ods. 2 zákona.

V rozhodnutí označenom rímska II. odporca rozhodol tak, že dedičom po žiadateľoch L. Š. zomrelom a M. Š. zomrelej, okrem navrhovateľa aj Ing. T. Š. a J. U. nepriznal vlastnícke právo k nehnuteľnostiam zapísaných v PKV.

Z dôvodu, že žiadatelia nebohý L. Š. a nebohá manželka M. Š. nie sú oprávnenými osobami na vydanie nehnuteľnosti podľa § 4 ods. 2 zákona.

V dôvodoch napadnutého rozsudku poukázal na správne zistený skutkový stav a z toho vyvedený správny právny záver odporcu, s ktorým sa krajský súd stotožnil. Podľa krajského súdu bolo jednoznačne preukázané, že nie je daný reštitučný titul, keďže v konaní bolo preukázané, že nehnuteľnosti prešli na štát podľa dekrétu č. 108/45 Sb. a že pôvodný vlastník nehnuteľností M. F. bol odsúdený podľa § 5 nariadenia SNR č. 33/45 Sb. v znení nariadenia č. 57/46 Sb.n. SNR za čin kolaborantstva a podľa krajského súdu správne rozhodol odporca podľa § 6 ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb., že nie je možné priznať navrhovateľovi vlastnícke právo, pretože majetok bol pôvodnému vlastníkovi skonfiškovaný z iného dôvodu, nie preto, že bol maďarskej národnosti, ale že bol odsúdený za čin kolaborantstva, pričom podľa krajského súdu, súd nie je oprávnený hodnotiť, resp. revidovať rozhodnutie Ludového súdu v K. zo dňa 3. septembra 1946, podľa ktorého bol právny predchodca oprávnených odsúdený.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ, ktorý namietal, že súd zaviazal navrhovateľa na zaplatenie trov konania povinnému v 4. rade, ktorému neprislúcha postavenie účastníka konania, pretože účastníkmi konania boli len navrhovateľ a odporcovia v 1. až 3. rade.

Navrhovateľ uviedol, že považuje rozsudok krajského súdu za vecne nesprávny, pretože vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa navrhovateľa podmienka vyňatia majetku z konfiškácie bola splnená, pretože pôvodný vlastník nehnuteľností bol potrestaný podľa § 5 nariadenia č. 33/1945 Sb.n. SNR ako previnilec fašistického režimu a nie ako kolaborant, ako je chybné uvedené v rozsudku zo dňa 3. septembra 1946, keďže kolaborantstvo je upravené v ustanovení § 3 nariadenia, pričom v uvedenom rozsudku sa výslovne spomína § 5 nariadenia č. 33/1945 Sb.n. SNR, navyše pokiaľ by sa bol M. F. dopustil trestného činu kolaborantstva, nemohol by byť odsúdený na trest verejného pokarhania, keďže v prípade prečinu kolaborantstva by nemohol byť potrestaný trestom verejného napomenutia, ale len trestom na slobode do 30 rokov, za prítlačujúcich okolností trestom smrti. Už samotná skutočnosť, že M. F. bol židovskej národnosti a že účelom nariadenia bolo potrestanie fašistických zločincov, okupantov, zradcov a kolaborantov je dôvodom vzniku pochybností o správnosti ako aj zákonnosti odsudzujúceho rozsudku. Podľa navrhovateľa krajský súd bol oprávnený vyhodnotiť rozsudok ako vykonštruovaný a nezákonný, a to v súlade s účelom zákona č. 229/1991 Zb., tak ako je vyjadrený v preambule a len pre účely reštitučného konania. Navrhovateľ poukázal na skutočnosť, že predmetný trestný rozsudok nie je možné zrušiť na základe zákona č. 119/1990 Zb. o súdnych rehabilitáciách, pretože sa naň nevzťahuje jeho vecná pôsobnosť, a teda ako oprávnená osoba nemá inú možnosť, než domáhať sa pre účely reštitučného konania vyhodnotenia predmetného trestného rozsudku ako nezákonného. Podľa navrhovateľa jediný spôsob ako dosiahnuť nápravu krívd, ku ktorým došlo v prípade osoby pôvodného vlastníka nehnuteľností, je vyriešenie právnej otázky, či bol prvostupňový súd oprávnený vyhodnotiť predmetný trestný rozsudok ako rozsudok, ktorý je v rozpore s princípmi demokratickej spoločnosti rešpektujúcej občianske politické práva a slobody zaručené ústavou a vyjadrené v medzinárodných dokumentoch a medzinárodných právnych normách. Navrhovateľ vyjadril presvedčenie, že zákon č. 229/1991 Zb. umožňuje riešiť špecifický prípad nápravy krívd, ku ktorým reálne došlo. Už nepoužitie pojmu „nezákonnosť“, ale použitie pojmu „krivda“ vylučuje formálny prístup, keďže je potrebné každý prípad posudzovať individuálne v záujme nápravy nespravodlivosti, ku ktorej došlo pred novembrom 1989.

Na základe uvedeného navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu navrhol zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca ani zúčastnené osoby sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal vec podľa § 246c, § 214 ods. 1 OSP v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní a podľa § 246c, § 219 OSP napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a pripojeného administratívneho spisu ako aj spisu krajského súdu dospel odvolací súd k záveru, že závery súdu prvého stupňa vychádzajú z náležitým spôsobom zisteného skutkového stavu a správnej aplikácie príslušných zákonných ustanovení.

Z odôvodnenia:

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o nepriznaní vlastníckeho práva navrhovateľa a zúčastnených osôb (Ing. T. Š. a J. U.), (ktorí nepodali proti rozhodnutiu odporcu opravný prostriedok ani odvolanie proti rozsudku krajského súdu), preto primárne v medziach odvolania navrhovateľa Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Keďže Ing. T. Š. a J. U. nepodali opravný prostriedok proti rozhodnutiu odporcu a ani nenapadli rozsudok krajského súdu, odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok len v rozsahu odvolacích dôvodov uplatnených navrhovateľom.

Z administratívneho spisu odporcu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, vykonal vo veci šetrenie a skúmal, či sú splnené podmienky na vydanie nehnuteľnosti podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku (ďalej len zákon o pôde), či žiadatelia (vrátane navrhovateľa) sú oprávnenými osobami podľa § 4 ods. 2 písm. b) zákona o pôde, akým spôsobom boli nehnuteľnosti odňaté pôvodnému vlastníkovi M. F. a či je možné nehnuteľnosť vydať podľa § 6 zákona o pôde.

V časti rozhodnutia označenej pod rímskym číslom I.-A odporca nepriznal navrhovateľovi a ďalším žiadateľom (Ing. T. Š. a J. U.) vlastnícke právo k nehnuteľnostiam vyššie špecifikovaným z dôvodu, že nie sú splnené podmienky na vydanie nehnuteľnosti podľa § 6 ods. 2 zákona.

V odôvodnení odporca uviedol, že už predchádzajúcim rozhodnutím predchodca správneho orgánu vydal rozhodnutie zo dňa 2. mája 2002, ktorým nepriznal vlastnícke právo z dôvodu nepreukázania nároku, ktoré v dôsledku odvolania navrhovateľa bolo Krajským súdom v N. v konaní zo dňa 19. augusta 2002 zrušené. Na základe rozsudku Krajského súdu v N. po doplnení ďalších dokladov vykonal správny orgán šetrenie a preskúmal, či sú splnené podmienky na vydanie nehnuteľnosti podľa zákona o pôde. Následne rozhodol podľa § 9 ods. 4, pričom dospel k rovnakému skutkovému záveru, že žiadateľom nepriznal vlastníctvo k nehnuteľnostiam v kat. území T. z dôvodu, že nie sú splnené podmienky na vydanie nehnuteľnosti podľa § 6 ods. 2 zákona.

Žiadatelia si uplatnili nárok na vydanie nehnuteľnosti ako dedičia zo závetu po pôvodnom vlastníkovi M. F., ktorý bol vyhlásený za mŕtveho a ktorý spísal závet 24. novembra 1948, ktorý bol správny orgán predložený v neoverenej kópii. Podľa uznesenia zo dňa 15. júla 2003, ktoré vydal Okresný súd v R. v dedičskej veci po nebohom M. F. so zanechaním závetu bolo konanie zastavené, pretože PhDr. J. Š. uviedol, že poručiteľ nezanechal žiaden hnutel'ny, alebo nehnuteľný majetok. Poukázal na ustanovenie § 4 ods. 2 zákona, z ktorého vyplýva, že ak osoba, ktorej nehnuteľnosť prešla v dobe od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 do vlastníctva štátu v prípadoch uvedených v § 6 zákona zomrela pred uplynutím lehoty uvedenej v § 13 sú oprávnenými osobami pokiaľ sú štátnymi občanmi Českej a Slovenskej federatívnej republiky a majú trvalý pobyt na jej území, fyzické osoby, ktorými sú pod písm. a) dedič zo závetu, ktorý bol predložený pri dedičskom konaní, ktorý nadobudol celé dedičstvo a pod písm. b) dedič zo závetu, ktorý nadobudol vlastníctvo, ale iba v miere zodpovedajúcej jeho dedičskému podielu.

V ďalšom konaní správny orgán skúmal, ako boli nehnuteľnosti odňaté a zistil, že v PKV kat. územie Tôň, ktoré sú vedené v celosti na M. F., došlo 6. decembra 1958 podľa výmeru ONV v Č. vložené vlastnícke právo na Československý štát v správe ONV v Tôni. V PKV kat. územie Tôň parcela bola odpísaná z PKV a na základe výmeru ONV v Č. z 30. júna 1955 prešla do vlastníctva štátu v správe Trepárne n.p. I. pri N. V PKV kat. územie Tôň nie je žiaden zápis o prechode nehnuteľnosti na štát, alebo na inú právnickú osobu.

Výmerom č. 562-3/10-1950 zo dňa 30.03.1950, ktorý vydal ONV v Č. podľa § 1 ods. 4 dekrétu prezidenta č. 108/1945 Sb. v znení zákona č. 84/1949 Sb. o konfiškácii nepriateľského majetku a fondoch národnej obnovy po skonštatovaní, že sú splnené podmienky pre konfiškáciu majetku podľa § 1 ods. 1 bod 3 tohto dekrétu sa M. F. konfiškujú jeho majetok v kat. území Tôň. Ako dôvod je uvedené, že majiteľ nehnuteľnosti, osoba maďarskej národnosti, vyvíjala činnosť smerujúcu proti zvrchovanosti, samostatnosti, demokraticko-republikánskej štátnej forme, choval sa nepriateľsky voči národu slovenskému a českému a podporoval nemeckých a maďarských okupantov.

Na základe žiadosti ONV v Č. požiadal Ľudový súd o vydanie uznesenia o prepise vlastníckeho práva predmetných vložkách v kat. územie Tôň, ktorých vlastníkom bol M. F. na Československý štát na základe výmeru o konfiškácii, následne Ľudový súd na jednotlivých PKV urobil pečiatku a vydal uznesenie zo dňa 28. decembra 1958, v ktorom povolil prevod vlastníckeho práva nehnuteľností zapísaných v PKV v kat. území Tôň na Československý štát.

Odporca správne zistil, že nehnuteľnosti prešli na štát dňom 30. októbra 1945 podľa § 1 ods. 3 bod 3. dekrétu č. 108/45 Sb. v súlade s §4 dekrétu. Týmto dekrétom bola vyslovená všeobecná zásada, že za skonfiškovaný treba považovať celý majetok osoby, u ktorej bola zistená nepriateľská činnosť v zmysle dekrétu a preto aj bez uvedenia konkrétnych nehnuteľností treba za konfiškovaný majetok považovať všetok majetok. Zápis, ktorý bol prevedený do pozemkovej knihy v r. 1958 mal podľa odporcu len deklaratórny charakter.

V ďalšom konaní správny orgán zisťoval, či je možné predmetné nehnuteľnosti vydať podľa § 6 ods. 2 zákona. Šetrením zistil, že M. F. bol odsúdený podľa § 5 nariadenia SNR č. 33/1945 Sb. n. SNR v znení nariadenia č. 57/1946 Sb. n. SNR na základe rozsudku Okresného ľudového súdu zo dňa 3. septembra 1946 právoplatného dňa 3. septembra 1946, podľa ktorého bol M. F. uznávaný za vinného za čin kolaboranstva podľa § 5 nariadenia a odsúdený na verejné pokarhanie v súlade s § 4 nariadenia.

Vzhľadom k zisteniu, že pôvodný vlastník M. F. bol odsúdený podľa nariadenia SNR č. 33/1945 Sb.n. SNR v znení nariadenia č. 57/1946 Sb.n. SNR odporca konštatoval nesplnenie podmienky na vydanie nehnuteľnosti podľa § 6 ods. 2 zákona a nemožnosť jeho vydania.

Ku skutkovým zisteniam a právnym záverom odporcu uvedeným v bode I.- A rozhodnutia, ktoré si osvojil aj krajský súd nemal žiadne výhrady ani súd odvolací, ktorý považoval vyslovený právny názor odporcu za správny, pričom k odvolacím námietkam navrhovateľa považuje za potrebné zdôrazniť, že súdny prieskum administratívnych rozhodnutí vrátane rozhodnutia odporcu je obmedzený na skúmanie legality správnych rozhodnutí a postupu správneho orgánu v rozsahu dôvodov vymedzených v opravnom prostriedku, pričom odvolací súd považuje za dôležité zdôrazniť, že v rámci súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov je potrebné dôsledne aplikovať jeden zo základných princípov právneho štátu, princíp právnej istoty, ktorý je vyjadrený v čl. 2 ods. 2 Ústavy SR tak, že štátne orgány môžu konať „iba v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon“.

Z argumentácie navrhovateľa vyplýva, že podmienka vyňatia majetku z konfiškácie bola splnená a k takémuto záveru mal dospieť krajský súd po dôkladnom rozbere trestného rozsudku zo dňa 3. septembra 1946.

Pokiaľ navrhovateľ namieta, že krajský súd bol oprávnený vyhodnotiť predmetný trestný rozsudok, nakoľko to umožňuje samotný zákon č. 229/1991 Zb., ktorý rieši špecifický prípad nápravy krívd, ku ktorým reálne došlo, s týmto názorom nebolo možné súhlasiť.

Podľa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že krajský súd dôsledne posudzoval dôvody uvedené v opravnom prostriedku, pričom v predchádzajúcom konaní sa krajský súd zaoberal podrobne všetkými dôvodmi a námietkami, ktoré navrhovateľ uplatnil.

Konanie a rozhodovanie o opravnom prostriedku je konaním o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu podľa V. časti (jej 3. hlavy) OSP a nie je pokračovaním administratívneho konania.

Nie je preto úlohou prvostupňového súdu dopĺňovať vecnú, či právnu argumentáciu rozhodnutia odporcu a nie je ani jeho úlohou vykonávať dokazovanie na skutočnosti, ktorých zistenie je podmienkou zistenia skutočného stavu veci už v administratívnom konaní. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 250i OSP.

Krajský súd nepochybil, keď vyslovil záver, že nie je oprávnený hodnotiť, resp. revidovať právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bol odsúdený pôvodný vlastník nehnuteľností. Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za dôležité upriamiť pozornosť na to, že primárne zo žiadneho ustanovenia zákona č. 229/1991 Zb. nebolo možné vyvodiť oprávnenie odporcu posudzovať, resp. revidovať právoplatné rozhodnutie súdu o uznaní viny pôvodného vlastníka nehnuteľností M. F. za čin kolaboranstva a uložení trestu, a keďže sa nejedná o prípad uvedený v § 250i ods. 2 OSP nemohol ani súd v plnej jurisdikcii rozhodnúť o prípadnom porušení zákona uvedeným trestným rozsudkom a vzhľadom na chýbajúcu právnu úpravu (povinnosť vyplývajúcu zo zákona o pôde), nemohol takúto povinnosť uložiť ani odporcovi.

Zákon č. 229/1991 Zb. o pôde je jedným zo zákonov reštitučného charakteru, ktorého cieľom je spolu s ostatnými reštitučnými zákonmi zabezpečiť tzv. reštitučné procesy zmiernenia niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo v zákone presne ustanovenom období vo vzťahu k presne vymedzenému okruhu osôb a na základe v zákone taxatívne ustanovených prípadov straty majetku, v snahe zmierniť následky niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo voči vlastníkom poľnohospodárskeho a lesného majetku v období rokov 1948 až 1989, s cieľom dosiahnuť zlepšenie starostlivosti o poľnohospodársku a lesnú pôdu obnovením pôvodných vlastníckych vzťahov k pôde a upraviť vlastnícke vzťahy k pôde v súlade so záujmami hospodárskeho rozvoja vidieka aj v súlade s požiadavkami na tvorbu krajiny a životného prostredia.

Reštitučné zákony nepredpokladajú (neprezumujú) ani jednu z podmienok stanovených v príslušných ustanoveniach jednotlivých zákonov (v danom prípade § 6 ods. 2 zákona o pôde, na základe ktorého si navrhovateľ uplatnil nárok na vydanie nehnuteľností), takže pre úspešné uplatnenie nároku musí oprávnená osoba preukázať uplatnený reštitučný titul, t.j. že nehnuteľnosti prešli na štát bez právneho dôvodu a že spĺňa podmienky pre vydanie takéhoto majetku.

Zákon č. 229/91 Zb. v platnom znení nezaraďuje prechod vlastníctva na štát v dôsledku konfiškácie medzi reštitučné tituly uvedené v § 6 ods. 1, ale v samostatnom ods. 2 upravuje postup s odvolaním už na vzniknutý nárok na vyňatie z konfiškácie a neodsúdenie pôvodných vlastníkov. Z uvedeného vyplýva, že nehnuteľnosť možno v reštitúcii vydať osobám, ktorých majetok bol skonfiškovaný len na základe toho, že boli maďarskej národnosti a osobám, ktorých bol majetok skonfiškovaný z iného dôvodu, napr. zradcom, kolaborantom a pod., sa majetok nepriznáva.

Konfiškačný dekrét č. 108/45 Sb. presne určuje okruh osôb, ktoré ako osoby nepriateľské podliehajú konfiškácii celého majetku.

Podľa § 1 ods. 1 bod 3 dekrétu č. 108/45 Zb. sa konfiškujú celý majetok osôb fyzických bez ohľadu na národnosť, ak :

- vyvíjali činnosť smerujúcu proti štátnej zvrchovanosti podnecovali, alebo sa snažili zviest' iné osoby k takejto činnosti
- akýmkoľvek spôsobom zámerne podporovali nemeckých, alebo maďarských okupantov
- v dobe zvýšeného ohrozenia republiky podporovali germanizáciu, alebo maďarizáciu
- správali sa nepriateľsky k Československej republike, alebo k národu českému, alebo slovenskému
- trpeli takúto činnosť u osôb spravujúcich ich majetok, alebo podnik.

Každá z týchto činností mala samostatne za následok konfiškáciu celého majetku. V prípadoch, kde už ľudové súdy zistili vinu osoby podľa nariadenia č. 33/45 Sb.n. SNR bolo nutné bezpodmienečne vysloviť, že táto osoba je osobou nepriateľskou v zmysle § 1 ods. 1 bod 3 dekrétu č. 108/45, následkom čoho prepadol celý majetok v prospech štátu. Okruh osôb postihnutých konfiškačnou normou č. 108/45 Zb. je širší ako okruh osôb v nariadení č. 33/1945 Sb.n. SNR, a preto nebolo potrebné, aby činnosť podľa znenia § 1 ods. 1 bod 3 dekrétu č. 108/1945 vyčerpala skutkovú podstatu trestného činu podľa nariadenia č. 33/1945 Sb.n. SNR o trestnom odňatí majetku.

Podľa dekrétu prezidenta republiky č. 108/1945 Sb. zo dňa 25. októbra 1945 o konfiškácii nepriateľského majetku a Fonde národnej obnovy v znení zákona č. 84/1949 Sb. zo dňa 23. marca 1949, ktorým sa mení dekrét prezidenta republiky č. 108/1945 Sb. došlo k prechodu konfiškovaného majetku na štát zo zákona, dňom účinnosti dekrétu, teda 30.10.1945 a rozhodnutie správneho orgánu o subjekte konfiškácie malo iba deklaratórny charakter a pôsobí ex tunc, od účinnosti dekrétu. Dekrétom č. 108/1945 Sb. bola vyslovená všeobecná zásada, že za konfiškovaný majetok treba považovať celý majetok osoby, u ktorej bola zistená nepriateľská činnosť v zmysle dekrétu (Vestník Osídľovacieho úradu čiastka 13-14), a preto aj bez uvedenia konkrétnych nehnuteľností bolo potrebné považovať všetok majetok.

Odporca teda správne zistil, že nehnuteľnosti prešli dňom 30.10.1945 na základe dekrétu č. 108/1945 Sb.

Vzhľadom k zisteniu, že pôvodný vlastník M. F. bol odsúdený podľa nariadenia SNR č. 33/1945 Sb.n. SNR v znení nariadenia č. 57/1946 Sb.n. SNR odporca správne konštatoval nesplnenie podmienky na vydanie nehnuteľnosti podľa § 6 ods. 2 zákona a nemožnosť jeho vydania.

Podľa názoru odvolacieho súdu krajský súd správne dospel k záveru, že v danom prípade nebola splnená zákonná podmienka pre vydanie nehnuteľnosti podľa § 6 ods. 2 zákona o pôde, a preto, ak konštatoval, že rozhodnutie odporcu je v súlade so zákonom, bolo potrebné napadnuté rozhodnutie krajského súdu ako vecne správne podľa § 219 OSP potvrdiť.

Krajský súd priznal právnomu zástupcovi zúčastnenej osobe označenej v záhlaví rozsudku ako povinná osoba v 4. rade náhradu trov konania v sume 9978 Sk, ktoré uložil zaplatiť navrhovateľovi na účet právneho zástupcu zúčastnenej osoby JUDr. T. N. do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odvolací súd si síce argumentáciu navrhovateľa, podľa ktorej nemala byť priznaná náhrada trov konania povinnej osobe, pretože mu neprislúcha postavenie účastníka konania, neosvojil, dospel však k záveru o potrebe zmeny rozsudku v uvedenej časti podľa §220 OSP tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal podľa §250k ods. 1 veta druhá OSP.

Za dôvody hodné osobitného zreteľa považoval práve špecifickosť daného prípadu, keď predmetný trestný rozsudok Okresného ľudového súdu zo dňa 3. septembra 1946 (právoplatného dňa 3. septembra 1946) nebolo možné zrušiť ani na základe zákona č. 119/1990 Zb. o súdnych rehabilitáciách, pretože k zrušeniu rozhodnutí zo zákona mohlo dôjsť iba v prípade právoplatných odsudzujúcich súdnych rozhodnutí vyhlásených v čase od 25. februára 1948 do 1. januára 1990, týkajúce sa skutkov spáchaných po 5. máji 1945. Odsudzujúci rozsudok v prípade právneho predchodcu navrhovateľa bol vyhlásený dňa 3.9.1946, teda sa naň nevzťahuje jeho vecná pôsobnosť a rovnako nebolo možné pre účely reštitučného konania vyhodnotiť predmetný trestný rozsudok z dôvodov vyššie uvedených a odstrániť tak prípadnú navrhovateľom tvrdenú skrivodlivosť.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 246c a 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 vety druhej OSP.

6.

ROZHODNUTIE

Predmetom konania podľa štvrtej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 250t) – konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy – nie je skúmanie a posudzovanie otázky, či bol navrhovateľ ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy na svojich právach a právom chránených záujmoch, ale tvrdená bezdôvodná nečinnosť tohto orgánu.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. decembra 2005, sp.zn. 5 Sžnč 5/2005.

Návrhom doručeným súdu 30. septembra 2005 žiadal navrhovateľ podľa § 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku uložiť odporkyni povinnosť konať a rozhodnúť o jeho žiadosti z 26. januára 2005, ktorou sa domáhal vydania potvrdenia o rovnosti špecializácie pre prácu v krajinách Európskej únie v odbore gynekologická onkológia.

Odporkyňa vo vyjadrení k podanému návrhu uviedla, že vo veci konala a 15. apríla 2005 žiadosť navrhovateľa zamietla. O tejto skutočnosti bol navrhovateľ informovaný. Vydávať osvedčenia o rovnocennosti špecializácie a posudzovať, či obsah a rozsah získanej špecializácie zodpovedá príslušnej špecializácii, podľa nariadenia vlády SR č. 743/2004 Z.z. patrí výlučne odporkyni. Skutočnosť, že v rozhodnutí z 15. apríla 2005 nebolo uvedené poučenie o opravnom prostriedku, nespôsobilá navrhovateľovi žiadnu ujmu a v dôsledku postupu odporkyne nebol ukrátený na svojich právach. Odporkyňa navrhla, aby súd návrh ako nedôvodný zamietol a priznal jej náhradu trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne a miestne príslušný (§ 246 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal administratívny spis odporkyne, podania účastníkov konania a dospel k záveru, že návrh je dôvodný.

Z odôvodnenia:

Súd zistil, že žiadosť navrhovateľa bola odporkyni doručená 26. januára 2005 a jej prijatie bolo navrhovateľovi potvrdené listom zo 17. februára 2005. Listom z 15. apríla 2005 odporkyňa oznámila navrhovateľovi zamietnutie jeho žiadosti s tým, že v súlade so smernicou Rady 93/16/EHS osvedčenie nemôže vydať, lebo v prílohe C smernice nie je uvedený špecializačný odbor onkológia v gynekológii.

Ministerstvo zdravotníctva vydalo 20. apríla 2005 list – „potvrdenie“ ako reakciu na nečinnosť (list navrhovateľa zo dňa 14. apríla 2005), v ktorom uviedlo, že diplom o špecializácii v odbore klinická onkológia, ani diplom o špecializácii v odbore gynekologická onkológia, nie sú uvedené v prílohe 2 nariadenia vlády č. 743/2004 Z.z., ani v prílohe C smernice Rady č. 93/16/EHS, a preto takéto vzdelanie môže členský štát uznať bez osvedčenia vydaného odporcom. Z obsahu listu vyplýva, že ministerstvo zdravotníctva sa stotožnilo s právnym názorom odporcu.

Súd zistil, že navrhovateľ listom zo dňa 29. apríla 2005 adresovaným ministrovi zdravotníctva žiadal uplatniť opatrenie proti nečinnosti podľa § 50 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní. Minister zdravotníctva SR listom zo dňa 7. júna 2005 oznámil navrhovateľovi, že je postačujúce, aby diplom, ktorý žiada navrhovateľ uznať a ktorý nepatrí medzi automaticky uznávané diplomy v zmysle nariadenia vlády SR, členský štát preskúmal a rozhodol, či ho na svojom území uzná alebo neuzná. Navrhovateľom požadované potvrdenie preto nie je potrebné.

Návrhom zo dňa 6. júla 2005 sa navrhovateľ obrátil na rektora Slovenskej zdravotníckej univerzity, t.j. odporcu a žiadal vydať osvedčenie o rovnocennosti špecializácie v odbore gynekologická onkológia, nakoľko táto je podľa neho úplne rovnocenná formálne, rozsahom a obsahovo s certifikovanou pracovnou činnosťou v certifikovanom odbore onkológia v gynekológii.

Podľa názoru súdu navrhovateľ týmto vyčerpal všetky prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis (§ 250t ods. 1 posledná veta Občianskeho súdneho poriadku), a preto je návrh prípustný.

Podľa § 101 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave vydáva osvedčenie o tom, že obsah a rozsah špecializácie získanej na území

Slovenskej republiky podľa doterajších predpisov zodpovedá obsahu a rozsahu príslušnej špecializácie pre výkon špecializovaných pracovných činností v inom členskom štáte (EÚ).

Podľa § 92 cit. zákona sa na konanie a rozhodovanie podľa tohto zákona vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podrobnejšia úprava postupu a rozhodovania odporkyne v procese vydávania osvedčení je v ustanovení § 12 nariadenia vlády SR č. 743/2004 Z.z. o spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení spochybňuje aplikáciu zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov. Tvrdí, že v konaní o vydaní osvedčenia sa nerozhoduje o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach. Výsledkom konania o vydanie osvedčenia v prípade splnenia všetkých podmienok je vydanie osvedčenia, ktorého vzor je zaregistrovaný na Ministerstve zdravotníctva SR. Takéto osvedčenie však neobsahuje náležitosti rozhodnutia v zmysle § 47 Správneho poriadku.

S názorom odporkyne sa súd nestotožňuje. Odporkyňa v konaní o vydanie osvedčenia je zákonom povereným orgánom verejnej správy (§ 101 ods. 2 zák.č. 578/2004 Z.z.), ktorý v konaní postupuje a rozhoduje podľa zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení zmien a doplnkov. O žiadosti navrhovateľa mohla a mala rozhodnúť, a to buď vydaním osvedčenia alebo rozhodnutím jeho žiadosť zamietnuť. Skutočnosť, že vzor osvedčenia a jeho obsahové náležitosti sú registrované MZ SR, neznamená, že v prípade zamietnutia žiadosti nie je potrebné vydať rozhodnutie podľa § 46 a § 47 Správneho poriadku. Odporkyňa napriek opakovaným žiadam a urgenciám navrhovateľa nerozhodla o jeho žiadosti z 26. januára 2005. List z 15. apríla 2005 nie je rozhodnutím v zmysle § 46 a nemá náležitosti podľa § 47 Správneho poriadku. Podľa názoru súdu odporkyňa nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným Správnym poriadkom a zákonom č. 578/2004 Z.z. v spojení s nariadením vlády SR č. 743/2004 Z.z., a preto je návrh navrhovateľa dôvodný.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti rozhodol súd podľa § 250t ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, uložil odporkyňi konať a v lehote do 30 dní od doručenia uznesenia rozhodnúť o žiadosti navrhovateľa z 26. januára 2005.

Predmetom konania podľa štvrtej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku – konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy (§ 250t) nie je skúmanie a posudzovanie otázky, či bol navrhovateľ ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy na svojich právach a právom chránených záujmoch, ale tvrdená bezdôvodná nečinnosť tohto orgánu.

7.

ROZHODNUTIE

Prvostupňový správny orgán sa dopustí porušenia zákona o správnom konaní, keď nevyhotoví zápisnicu z pojednávania, ak sa riadne predvolaní účastníci naň nedostavia, prípadne správny orgán koná v neprítomnosti účastníka konania.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. januára 2007, sp. zn. 6 SžoKS 85/2006.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Ž. zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie rozhodnutia žalovaného zo dňa 22. septembra 2005. Uvedeným rozhodnutím žalovaný potvrdil rozhodnutie Obvodného lesného úradu v Ž. zo dňa 10. júna 2005, ktorým prvostupňový správny orgán uložil žalobcovi písomné pokarhanie s výstrahou – disciplinárne opatrenie za porušenie § 2 ods. 5 vyhl. č. 229/2001 Z.z. o spôsobe kontroly ulovenej zveri (ďalej len vyhláška č. 229/2001 Z.z.), ktorého sa dopustil tým, že v predpísanom termíne v roku 2004 neodovzdal značky na označenie ulovenej zveri.

V odôvodnení krajský súd uviedol, že z vykonaného dokazovania bolo jednoznačne preukázané, že žalobca porušil povinnosti uložené v § 2 ods. 5 vyhlášky č. 229/2001 Z.z. a zákonne mu príslušný prvostupňový a druhostupňový správny orgán uložil disciplinárne opatrenie, pričom aj miera uloženého disciplinárneho opatrenia – písomné pokarhanie s výstrahou je adekvátna rozsahu porušenej povinnosti. Vzhľadom na uvedené súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Protí tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote žalobca odvolanie. Namietal, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Uviedol, že prvostupňový správny orgán napadnuté rozhodnutie vydal bez vypočutia žalobcu a iba na základe oznámenia Poľovníckeho združenia V. Rozhodujúci správny orgán pritom porušil Výnos Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 46/1994 vydaný podľa zákona č. 23/1962 Zb. o poľovníctve v znení zmien a doplnkov, ktorým sa vydáva jednotný poľovnícky a disciplinárny poriadok. V uvedenom výnose § 22 sa uvádza „lesný úrad prerokúva disciplinárne previnenie na ústnom konaní za prítomnosti previnilca“. Ďalej namietal, že správne orgány porušili ustanovenia zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (§ 3 ods. 2, 4, § 46, § 47 ods. 2) ako aj § 48 ods. 2 Ústavy SR, keďže bez priamej účasti žalobcu nemohli jednoznačne konštatovať, že bol správne a úplne zistený skutkový stav veci a navyše výrok napadnutého prvostupňového rozhodnutia považuje za nezrozumiteľný a teda nepreskúmateľný. Napokon poukázal na to, že krajský súd vchádzal z jednoznačného záveru, že žalobca porušil svoju povinnosť vrátiť nepoužitú značku na označenie zveri, pritom však nebral do úvahy skutočnosti, z ktorých vyplýva, že žalobcovi bolo objektívne znemožnené svoju povinnosť si plniť. Žiadal preto, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok prvostupňového súdu a vyhovel žalobe, prípadne aby vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu podľa § 212 ods. 1 O.s.p. na pojednávaní podľa § 214 ods. 1 O.s.p. a rozhodol podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. tak, že napadnutý rozsudok zmenil a zrušil rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Z odôvodnenia:

Podľa § 21 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“) správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo ak to ustanovuje osobitný zákon. Ak sa má pri ústnom pojednávaní uskutočniť obhliadka, uskutočňuje sa ústne pojednávanie spravidla na mieste obhliadky.

Podľa § 22 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o ústnych podaniach a o dôležitých úkonoch v konaní, najmä o vykonaných dôkazoch, o vyjadreniach účastníkov konania, o ústnom pojednávaní a o hlasovaní správny orgán spíše zápisnicu.

Podľa § 33 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. účastník konania a zúčastnená osoba má právo navrhovať dôkazy a ich doplnenie a klásť svedkom a znalcom otázky pri ústnom pojednávaní a miestnej obhliadke.

Správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie (§ 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb.).

V prejednávanej veci odvolací súd z obsahu spisového materiálu zistil, že žalobca bol zo strany prvostupňového správneho orgánu predvolaný na Obvodný lesný úrad v Ž. na deň 9. mája 2005, kde sa aj dostavil, avšak v danom prípade (ako to konštatoval aj krajský súd v napadnutom rozsudku) príslušný pracovník správneho orgánu vo veci nekonal a nevypočul ho. Uvedeným konaním správny orgán odňal žalobcovi právo navrhovať dôkazy, resp. ich doplnenie (§ 33 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb.).

Prvostupňový správny orgán sa dopustil porušenia zákona o správnom konaní, keď nevyhotovil zápisnicu z pojednávania zo dňa 9. mája 2005, ktorá mala byť vyhotovená aj v prípade, že by sa na riadne predvolaný termín žalobca nedostavil, nakoľko správne orgány sú povinné vyhotovovať zápisnice z príslušného pojednávania pred správnym orgánom aj v prípade, že sa účastníci naň nedostavia, prípadne, že správny orgán koná v neprítomnosti účastníkov (výsluch svedkov v neprítomnosti účastníkov správneho konania).

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, keďže žalobca nebol vypočutý ku skutočnostiam tvoriacich predmet správneho konania a navyše správny orgán ani inými dôkazmi nezistil dostatočne skutočný stav veci, Najvyšší súd SR preto s poukazom na § 250ja ods. 3 O.s.p. zmenil rozsudok krajského súdu tak, že zrušil rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

O náhrade trov konania (odvolacieho i prvostupňového) rozhodol odvolací súd tak, že v spore úspešnému žalobcovi náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania nepriznal (§ 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250k veta druhá O.s.p.), a to vzhľadom na konanie žalobcu v súvislosti s odovzdávaním predmetných značiek. Neúspešnému žalovanému nevznikol nárok na náhradu trov konania (§ 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p.).

8.

ROZHODNUTIE

V ustanovení § 2 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona č. 180/1999 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov je kogentným spôsobom ustanovené, kto je oprávnenou osobou na navrátenie vlastníctva alebo priznania práva na náhradu za pozemky v prípade splnenia taxatívne stanovených zákonných ustanovení § 3. Skutočnosti preukazujúce oprávnenosť osoby pozostávajúcej z listiny preukazujúcej vlastníctvo žiadaných pozemkov, a pokiaľ žiadateľom nie je oprávnená osoba podľa § 2 ods. 1 (pôvodný vlastník) aj listiny preukazujúce právne nástupníctvo po pôvodnom vlastníkovi, ako aj skutočnosti preukazujúce prechod vlastníctva na štát alebo inú právnickú osobu, je povinný pozemkovému úradu predložiť žiadateľ reštitučného nároku.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2007, sp. zn. 1 Sžo 67/2007.

Krajský súd v P. napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporcu, uvedené v záhlaví tohto rozsudku, ktorým odporca rozhodol tak, že navrhovateľka nespĺňa podmienky uvedené v § 2 ods. 1 a 2 a v § 3 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len reštitučný zákon) na navrátenie vlastníctva alebo na priznanie práva na náhradu k žiadaným pozemkom v kat. úz. L., evidované na PKV z dôvodu, že navrhovateľka nie je oprávnenou osobou podľa § 2 ods. 1 ani ďalšou osobou podľa § 2 ods. 2 a z dôvodu, že pozemky neprešli na štát alebo inú právnickú osobu niektorým zo spôsobov uvedeným v § 3. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia správneho orgánu a konania mu predchádzajúceho sa stotožnil so zistenými skutkovými a právnymi závermi správneho orgánu v celom rozsahu. Poukázal na to, že navrhovateľka vo svojom opravnom prostriedku neuviedla dôvody, ktoré sa týkajú krátenia na jej právach, pričom ide o subjektívne práva. Konštatoval, že súdy podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, pričom súdy nevyhľadávajú nezákonnosť, ale účastník má vymedziť nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu a súd je takýmto vymedzením nezákonnosti viazaný. V danom prípade vzhľadom k tomu, že navrhovateľka v opravnom prostriedku ani netvrdila ani nepreukázala ukrátenie na svojich právach postupom a rozhodnutím správneho orgánu, dospel k názoru, že rozhodnutie odporcu je správne a zákonné, a preto ho podľa § 250q ods. 2 O.s.p. potvrdil.

Krajský súd rozhodovanie o náhrade trov konania odôvodnil zmysle § 250k O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal, pretože navrhovateľka bola v konaní neúspešná a odporca zo zákona nemá nárok na náhradu trov konania.

Proti uvedenému rozsudku sa v zákonnej lehote odvolala navrhovateľka, žiadajúc, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že jej reštitučnému nároku bude vyhovené. Vytýkala súdu prvého stupňa ako aj správneho orgánu nedostatočne zistený skutkový stav vo veci. Namietala, že neprijatím jej návrhu na doplnenie dokazovania jej majetok je naďalej proti právne užívaný mestom, štátom a neznámymi vlastníkmi, ako aj, že na pojednávaní dňa 6.2.2007 nemala možnosť obhájiť podané odvolanie proti rozhodnutiu pozemkového úradu. Uviedla, že v danom prípade neplatil zákon o ochrane súkromného vlastníctva zaručeného Ústavou Slovenskej republiky, pretože boli porušené všetky jej práva občana v možnosti užívať nehnuteľnosť alebo nakladať s ňou. Žiadala úradne opraviť nezrovnalosti v spisovej evidencii KPV S. a zjednotiť záznam podľa prvotných dokladov Okresným súdom v Prešove.

Odporca na odvolanie navrhovateľky sa nevyjadril, odvolací návrh nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 246c O.s.p. v spojení s ustanovením § 10 ods. 2 preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce v zmysle ustanovenia § 246c v spojení s §§ 211 a nasl. a dospel k názoru, že odvolanie nie je dôvodné.

Z odôvodnenia:

Podľa § 5 ods. 1, 2, 3, 5 reštitučného zákona právo na navrátenie vlastníctva k pozemku môže uplatniť oprávnená osoba do 31. decembra 2004 na obvodnom pozemkovom úrade, v ktorého obvode vlastnila pozemok, a zároveň preukáže skutočnosti podľa § 3. Neuplatnením práva v lehote právo zanikne. Rozhodnutie o navrátení vlastníctva k pozemku alebo rozhodnutie o priznaní práva na náhradu podľa § 6 ods. 2 a 3 vydá obvodný pozemkový úrad. Na konanie podľa odseku 2 sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní. Proti rozhodnutiu obvodného pozemkového úradu podľa odsekov 2 a 4 možno podať opravný prostriedok na súde.

Podľa § 2 ods. 1, 2, 3 právo na navrátenie vlastníctva k pozemku podľa tohto zákona môže uplatniť oprávnená osoba, ktorá je občanom Slovenskej republiky s trvalým pobytom na jej území a ktorej pozemok prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 (ďalej len "rozhodujúce obdobie") spôsobom uvedeným v ustanovení § 3.

Ak osoba, ktorej vlastníctvo k pozemku prešlo v rozhodujúcom období do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v prípadoch uvedených v ustanovení § 3, zomrela pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5 alebo ak bola pred uplynutím tejto lehoty vyhlásená za mŕtvu, sú oprávnenými osobami štátni občania Slovenskej republiky, fyzické osoby v tomto poradí:

- a) dedič zo závetu, ktorý bol predložený v konaní o dedičstve, ktorý nadobudol celé dedičstvo,
- b) dedič zo závetu, ktorý nadobudol dedičstvo, ale len v miere zodpovedajúcej jeho dedičskému podielu; to neplatí, ak dedičovi podľa závetu pripadli len jednotlivé veci alebo práva; ak bol dedič závetom ustanovený len k určitej časti pozemku, na ktorú sa vzťahuje povinnosť vydania, je oprávnený len k tejto časti pozemku,
- c) deti a manžel osoby uvedenej v odseku 1, všetci rovným dielom; ak dieťa zomrelo pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti, a ak niektoré z nich zomrelo, jeho deti,
- d) rodičia osoby uvedenej v odseku 1,
- e) súrodenci osoby uvedenej v odseku 1, a ak niektorý z nich zomrel, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti.

V prípadoch uvedených v ustanovení § 3 ods. 1 písm. j) sú oprávnenými osobami aj osoby tam uvedené; ustanovenia odseku 2 písm. c) až e) platia obdobne.

Predpokladom navrátenia vlastníctva k pozemkom alebo priznania náhrady za nehnuteľnosti, ktoré nie je možné vydať podľa reštitučného zákona bolo, aby si oprávnená osoba uplatnila reštitučný nárok na pozemkovom úrade v zmysle § 5 ods. 1 uvedeného zákona a súčasne preukázala splnenie zákonných podmienok oprávnenej osoby ustanovených v § 2 ods. 1, 2, 3, ako aj, že žiadané nehnuteľnosti prešli v zákonnej dobe (od 25. februára 1948 do 1. januára 1990) na štát alebo inú právnickú osobu v dôsledku skutočností taxatívne ustanovených v § 3 ods. 1, 2, 3, právo na navrátenie vlastníctva alebo priznanie náhrady si oprávnená osoba uplatnila v lehote ustanovenej v § 5 ods. 1 (do 31. decembra 2004) a žiadané pozemky ku dňu odňatia mali charakter pôdy podľa § 1 ods. 1 ako aj, že žiadané nehnuteľnosti neboli vydané podľa zákona o pôde (zákon č. 229/1991 Zb.).

Na konanie o nárokoch oprávnených osôb v zmysle zákona o pôde sú príslušné pozemkové úrady podľa § 5 reštitučného zákona v spojení s § 32 ods. 1 písm. c/ zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách.

Pre konanie pozemkového úradu o navrátení vlastníctva k pozemku alebo rozhodnutie o priznaní práva na náhradu podľa § 6 ods. 2 a 3 reštitučného zákona platia všeobecné predpisy o správnom konaní, teda ustanovenia zákona č. 71/1967 Zb. v platnom znení o správnom konaní (ďalej len Správny poriadok) podľa § 5 ods. 3 reštitučného zákona.

Správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán. Na žiadosť správneho orgánu sú štátne orgány, orgány územnej samosprávy, fyzické osoby a právnické osoby povinné oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre konanie a rozhodnutie (§ 32 Správneho poriadku).

Správny orgán v danej veci postupoval v intenciách citovaných právnych noriem, pre svoje rozhodnutie si zadovážil dostatok skutkových podkladov, vo veci zistil skutočný stav, a jeho právny názor bol skutkovo a právne správny, z ktorých dôvodov v danej veci boli splnené zákonné podmienky pre potvrdenie jeho rozhodnutia súdom prvého stupňa podľa § 250q ods. 2 O.s.p.

Z administratívneho spisového materiálu v danej veci vyplýva, že navrhovateľka ako oprávnená osoba si dňa 16. júna 2004, v zákonnej lehote, uplatnila na Obvodnom pozemkovom úrade v P. v zmysle reštitučného zákona nárok podľa § 3 ods. 1 na navrátenie vlastníctva k pozemkom nachádzajúcich sa v kat. úz. L., evidované v pozemkovej knihe PKV, žiadala vlastníctvo k mpč., ktoré boli odňaté v minulosti jej rodine, oprávnenosť si odvodzovala titulom dedenia po svojej matke V. V. rod. D., pozemky a nehnuteľnosti kúpil jej starý otec F. D. Obvodný pozemkový úrad v P. rozhodnutím zo dňa 8. júna 2006 rozhodol tak, že navrhovateľka nespĺňa podmienky uvedené v reštitučnom zákone na navrátenie vlastníctva lebo priznanie práva na náhradu za pozemky špecifikované vo výrokovej časti z dôvodu, že nie je oprávnenou osobou podľa § 2 ods. 2 a pozemky neprešli na štát alebo inú právnickú osobu niektorým zo spôsobov ako sú uvedené v § 3. Navrhovateľka tvrdila, že je oprávnenou osobou na navrátenie vlastníctva k majetku pôvodného vlastníka F. D. a majetok ich rodiny neoprávnene užíva mesto, štát a neznámi vlastníci.

Pokiaľ navrhovateľka v konaní tvrdila, že je oprávnenou osobou podľa § 2 ods. 2 reštitučného zákona a žiadané pozemky prešli na štát alebo inú právnickú osobu v rozhodnom období spôsobom ustanoveným v § 3, bolo jej povinnosťou podľa § 33 ods. 1 Správneho poriadku predložiť správne orgánu alebo mu navrhnúť také dôkazy, ktoré by spôsobom vylučujúcim akékoľvek pochybnosti jej tvrdenie potvrdzovali. Nesplnenie si tejto povinnosti malo za následok neunesenie dôkazného bremena spôsobujúce neprihliadnutie na takéto tvrdenie. Správny orgán postupujúci podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku správne zisťoval skutočný stav vo veci, pričom z listinných dôkazov tvrdenia uvádzané navrhovateľkou v žiadosti o navrátenie vlastníctva alebo priznanie náhrady k pozemkom sa nepreukázali.

Zákonodarcu v právnej norme § 2 reštitučného zákona kogentným spôsobom ustanovuje, kto je oprávnenou osobou na navrátenie vlastníctva alebo priznanie práva na náhradu za pozemky v zmysle ustanovení reštitučného zákona a v právnej norme § 3 taxatívnym spôsobom ustanovuje zákonné dôvody na navrátenie vlastníctva alebo práva na náhradu. Skutočnosti preukazujúce oprávnenosť osoby, pozostávajúce z vlastníckej listiny žiadaných pozemkov a pokiaľ žiadateľom nie je oprávnená osoba podľa § 2 ods. 1 (pôvodný vlastník) aj listiny preukazujúce právne nástupníctvo po pôvodnom vlastníkovi podľa § 2 ods. 2, ako aj skutočnosti preukazujúce prechod vlastníctva na štát alebo inú právnickú osobu, je povinný pozemkovému úradu predložiť žiadateľ reštitučného nároku.

Podľa názoru odvolacieho súdu zhodne s názorom súdu prvého stupňa listinné dôkazy predložené navrhovateľkou neboli spôsobilé preukázať, že bola oprávnenou osobou podľa § 2 ods. 2 v spojení s § 3 reštitučného zákona na navrátenie vlastníckeho práva alebo priznania náhrady za žiadané pozemky, pretože zo skutkových okolností v danej veci vyplýva, že pôvodný vlastník F. D., od ktorého si navrhovateľka odvodzovala právne nástupníctvo, nadobudol vlastníctvo k nehnuteľnosti zapísanej v pozemkovej knihe s domom, bez výmery, v roku 1906 (18. januára) a z identifikácie parciel vypracovanej Správou katastra S. vyplýva, že v k.ú. L. je v údajoch knihy nehnuteľností v registri CKN evidovaná na liste vlastníctva v prospech navrhovateľky. Z uvedeného teda vyplýva, že nedošlo k odňatiu vlastníctva k majetku, ktorý nadobudol v roku 1906 starý otec navrhovateľky. Pokiaľ navrhovateľka tvrdila, že štát neoprávnene odňal jej rodine zostávajúcu časť pôvodného majetku pozostávajúceho z ostatku výmery parc., zo skutkových okolností sa správnosť tohto jej tvrdenia taktiež nepreukázala, pretože jej starý otec nadobudol vlastníctvo k nehnuteľnostiam zapísaným v PKV, v ktorej pozemkovoknižnej vložke bolo zapísané jeho vlastníctvo len k mpč., bez vyznačenia výmery a vlastníctvo k pozemku bolo zapísané v PKV v prospech iných osôb. Navrhovateľka sa mylne domnievala, že vyznačenie v poznámke časti „B“ výpisu v pozemkovej knihe vlastníctva záznamu je číslo pozemku.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že pozemková kniha až do jej uzatvorenia v časti „A“ evidovala majetkovú podstatu nehnuteľného majetku pozostávajúcu z vyznačenia parcelného čísla nehnuteľnosti, charakteru pozemku, čísla domovej nehnuteľnosti a prípadne výmery pozemkov, pričom pozemková kniha neručila za túto výmeru, v časti „B“ evidovala vlastníkov nehnuteľností a prevody a prechody vlastníctva s uvedením titulov prevodov a prechodov vlastníctva a v časti „C“ zapisovala ťarchy a vecné bremená viaznuce na nehnuteľnom majetku. Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ by starý otec navrhovateľky nadobudol vlastníctvo, by tento pozemok musel byť vyznačený v pozemkovej knihe v časti „A“ alebo vlastníctvo jej starého otca by muselo byť zapísané v pozemkovej knihe v časti „B“. Navrhovateľka v danej veci nepreukázala ani prechod vlastníctva k žiadaným pozemkom z jej právnych predchodcov na štát alebo inú právnickú osobu niektorým z dôvodov taxatívne ustanovených v § 3 ods. 1, 2, 3 reštitučného zákona v rozhodnom období v zmysle § 2 ods. 1 (25. februára 1948 do 1. januára 1990), pretože nehnuteľný majetok mal jej starý otec nadobudnúť v roku 1906 a ona ani neuvádzala, od ktorej doby začal štát neoprávnene užívať zabratú časť majetku jej rodiny.

Z uvedených dôvodov nebolo možné prihliadnúť na námietku navrhovateľky, že správny orgán vykonal dokazovanie nedostatočným spôsobom, pretože z administratívneho spisu vyplýva, že správny orgán venoval dokazovaniu vo veci náležitú pozornosť, zadovážené dôkazy správne vyhodnotil a v odôvodnení rozhodnutia sa dôsledne vysporiadal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami. Odvolací súd neprihliadol ani na jej námietku, že súd prvého stupňa náležite nepreskúmal zákonnosť rozhodnutia a postupu správneho orgánu, ako aj, že nemala možnosť obhájiť svoj opravný prostriedok, pretože súd prvého stupňa preskúmal vec na pojednávaní, na ktorom sa mala navrhovateľka možnosť vyjadriť ku všetkým okolnostiam veci, ktoré právo, tak ako to vyplýva zo zápisnice o pojednávaní súdu, aj využila. Nebolo možné prihliadnúť ani na jej žiadosť úradne opraviť nezrovnalosti v spisovej evidencii KPV S. a zjednotiť záznam podľa prvotných dokladov Okresným súdom v P., pretože riešenie takejto žiadosti nebolo a ani nemohlo byť predmetom preskúmavacieho konania.

Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje, že týmto rozhodnutím nie je dotknuté právo navrhovateľky domáhať sa ochrany vlastníka na súde v inom občianskoprávnom konaní .

Vzhľadom na uvedené, pokiaľ Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom rozhodnutie správneho orgánu potvrdil, rozhodol vo veci skutkovo správne a v súlade so zákonom, a preto odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 246c O.s.p v spojení s § 219 potvrdil.

Odvolací súd účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal v zmysle § 246c O.s.p v spojení s § 224 ods. 1 a v spojení s § 250k ods. 1, pretože navrhovateľke nevzniklo právo na ich náhradu pre jej neúspech v odvolacom konaní a odporcovi v tomto konaní nevznikol zákonný nárok na ich náhradu.

9.

ROZHODNUTIE

Aj rozhodnutia, ktorých vydanie závisí od posúdenia technického stavu veci (pri ktorých ide o odborné technické hľadiská), musia byť vydané v rámci procesu, v ktorom boli zachované základné pravidlá správneho konania. Či tieto skutočne boli aj zachované, sa dá zistiť až v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. septembra 2007, sp. zn. 1 SžoKS 142/2005.

Napadnutým uznesením krajský súd zastavil konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia zo dňa 29. júla 2004, rozhodnutia žalovanej zo dňa 29.7.2004 a rozhodnutia žalovanej zo dňa 24. septembra 2004 a súčasne rozhodol, že žalobcovi sa náhrada trov konania nepriznáva. V odôvodnení uviedol, že napadnuté rozhodnutia a postup správnych orgánov prejednal podľa § 247 ods. 1 OSP a po preskúmaní veci dospel k záveru, že riešenie otázky výmazu dizajnu, problematiky, či technické riešenie podľa úžitkového vzoru spadá pod riešenie chráneného patentu a výmaz úžitkového vzoru je typickou čisto odbornou-technickou otázkou, ktoré riešenia si vyžadujú vysoké odborné znalosti z konkrétneho technického zamerania - strojárstva a elektrotechniky.

Podľa krajského súdu v dôsledku inkompetenčného ustanovenia § 248 písm. b/ OSP žalobca sa nemôže domáhať preskúmania zákonnosti týchto rozhodnutí žalovanej.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca včas odvolanie. Navrhoval, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Uviedol, že tvrdenie súdu, že boli naplnené obidve podmienky ustanovenia § 248 písm. b/ OSP nie je ničím podložené a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Prvostupňový súd napadnutým uznesením odoprel žalobcovi jeho zákonné právo obrátiť sa na súd, ktoré je zaručené zákonom a to § 244 nasl. OSP a aj Ústavou SR čl. 46 ods. 2 a Listinou základných práv a slobôd. Poukazoval na čl. 46 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia.

Poukázal na to, že v danom prípade rozhodnutia žalovanej predstavujú zamietavé rozhodnutia o návrhoch žalobcu na výmaz úžitkového vzoru z registra úžitkových vzorov z dôvodu kolízie s patentom so skorším právom prednosti a z dôvodu absencie zákonných podmienok pre jeho zápis a výmaz dizajnu z registra dizajnov z dôvodu absencie zákonných podmienok pre jeho zápis, ako aj rozhodnutie o zastavení konania vo veci žiadosti žalobcu o určenie, že technické riešenie chránené úžitkovým vzorom spadá do rozsahu ochrany patentu, ktorého je majiteľom žalobca, (konkrétne ide o patent pod názvom „O. k.“, dizajn s názvom „O.“ majiteľa spoločnosti H., s.r.o., úžitkový vzor s názvom „O. k.“ majiteľa spoločnosti H.)

Podľa žalobcu rozhodnutie žalovanej zo dňa 29. júla 2004, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Úradu o zamietnutí návrhu na výmaz zapísaného dizajnu zo dňa 12. novembra 2003 záviselo okrem iného od posúdenia,

- či vonkajšia úprava výrobku majiteľa zapísaného dizajnu spĺňa kritérium novosti (§ 36 ods. 1 písm. b/ zákona č. 444/2002 Z.z. o dizajnoch v spojitosti s § 4 zákona),
- či vonkajšia úprava výrobku majiteľa zapísaného dizajnu spĺňa kritérium osobitného charakteru (§ 36 ods. 1 písm. b/ zákona o dizajnoch v spojitosti s § 4 zákona).

S poukazom na ustanovenie § 4 ods. 1 zákona o dizajnoch, žalobca zastáva názor, že toto rozhodnutie závisí aj od vymedzenia obsahu pojmu „nepodstatné detaily“ a v nadväznosti na ustanovenie § 5 ods. 2 a § 11 zákona o dizajnoch, rozhodnutie nezávisí výlučne na odbornom posúdení technického stavu veci. Dôležitou otázkou je vymedzenie právneho pojmu „celkový dojem“, t.j. aké okolnosti je pri jeho posúdení potrebné zohľadniť a do akej miery je vymedzenie právneho pojmu „informovaný užívateľ“ ako aj ich aplikácia na konkrétny prípad.

Rozhodnutie žalovanej zo dňa 29. júla 2004, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Úradu zo dňa 12. novembra 2003 o čiastočnom výmaze úžitkového vzoru záviselo okrem iného od posúdenia,

- či je možné odborné posúdenie plk. Ing. Š. J. zo dňa 16. decembra 2003 a o odborné posúdenie Veliteľstva výcviku a podpory zo dňa 11. decembra 2003 predložené žalobcom považovať v danom prípade za dôkazy v konaní o výmaz úžitkového vzoru, keďže tieto dôkazy nebrala žalovaná vo výmazovom konaní do úvahy, listinné dôkazy posúdila ako čestné vyhlásenia účastníka konania v rozpore s § 39 Správneho poriadku. Podľa žalobcu ide o nesprávne právne posúdenie veci, keďže osoby, ktoré posudky vypracovali účastníkom konania neboli, pričom súd prvého stupňa sa toto skutočnosťou nijako nezaoberal,

- akým spôsobom je potrebné určiť definovať významovú časť nároku, aby ju bolo možné chrániť úžitkovým vzorom.

Rozhodnutie žalovanej zo dňa 29. júla 2004, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Úradu zo dňa 12. novembra 2003 o zastavení konania o určení, či technické riešenie podľa úžitkového vzoru spadá pod riešenie patentom, podľa žalobcu nezáviselo výlučne od posúdenia technického stavu veci, ale záviselo okrem iného od posúdenia súvisiacich otázok, a to

- či je v danom prípade možné porovnať znaky definované v hlavnom 1. patentovom nároku voči znakom riešenia podľa predmetu určenia predmetom konania o určení, a teda či žiadosť žalobcu bola dostatočná na to, aby úrad mohol rozhodnúť,

- či Úrad pri rozhodovaní o určení mohol vychádzať z riešenia, ktoré bolo skutočne zrealizované,

- či riešenie podľa predmetu určenia obsahuje navyše znaky oproti riešeniu definovanému patentovými nárokmi a či tieto znaky majú vplyv na rozhodnutie o určení,

- či predmetom konania o určení je skúmať funkčnosť, či uskutočniteľnosť riešenia podľa predmetu určenia,

- a čo je rozhodujúce pre výklad pojmu „rozsah ochrany patentu“.

Žalobca súčasne poukázal na to, že aj zo samotnej povahy rozhodnutia (o zastavení konania) vyplýva, že nejde o rozhodnutie závislé výlučne od posúdenia technického stavu veci, ale aj od ďalších procesno-právnych otázok.

Žalobca vyjadril presvedčenie, že napadnuté rozhodnutia žalovaného v spojitosti s rozhodnutiami Úradu samy o sebe, resp. v spojení s inou skutočnosťou (možnou výrobou výrobkov chránených dizajnom resp. úžitkovým vzorom) ohrozujú resp. môžu kedykoľvek poškodiť jeho podnikateľskú činnosť, t.j. založili právnu prekážku jej výkonu. Poukázal na to, že žalobca je majiteľom patentu a súčasne výrobcom odminovacieho kompletu pod názvom „B.“, pričom možnosť výroby a uvádzania na trh konkurenčného odminovača založeného na žalovaným priznaných priemyselných právach, ktorých technický stav spadá pod patent žalobcu a ktorého dizajn koliduje s dizajnom odminovača žalobcu, je podľa žalobcu objektívne spôsobilá privodiť žalobcovi materiálnu, ako aj imateriálnu ujmu.

Žalobca namietal, že súd prvého stupňa nijako presvedčivo nepreukázal existenciu podmienky o absencii prekážky podnikateľskej alebo inej hospodárskej činnosti. Ak súd prvého stupňa uvádza, že právnou prekážkou podnikateľskej alebo inej hospodárskej činnosti nie je inkompetenčné ustanovenie § 248 písm. b/ OSP, ide podľa žalobcu o výklad nesprávny a zmatečný. Prekážka podnikateľskej alebo inej hospodárskej činnosti podľa § 248 písm. b/ OSP sa viaže k rozhodnutiu správneho orgánu a nie k samotnému tomuto ustanoveniu.

Žalobca napokon vyjadril presvedčenie, že napadnuté rozhodnutia sa týkajú jeho základných práv chránených podľa čl. 20 Ústavy SR, čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru a čl. 35 ods. 1 Ústavy SR, preto podliehajú prieskumu súdom.

Podľa žalobcu je nemysliteľné, aby existovala kolízia práv žalobcu ako majiteľa patentu, nezapísaného dizajnu a výrobcu odminovača a práv H., s.r.o. ako majiteľa úžitkového vzoru a zapísaného dizajnu a aby súd nemohol preskúmať napadnuté rozhodnutia. Odmietnutie súdu preskúmať napadnuté rozhodnutia vzhľadom na čl. 46 ods. 2 Ústavy SR predstavuje denegatio justitiae.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril tak, že napadnuté rozhodnutie súdu navrhol ako vecne správne potvrdiť. Poukázal na to, že samotné rozhodnutia žalovaného vychádzali z technického posúdenia stavu veci, pričom bez takéhoto posúdenia by nebol možné o veci rozhodnúť.

K tvrdeniam žalobcu, že nebola naplnená ani ďalšia podmienka na uplatnenie výnimky z preskúmateľnosti rozhodnutia v správnom súdnictve podľa § 248 písm. b/ OSP žalovaný uviedol, že samotný žalobca tvrdí, že aj napriek existencii napadnutých chránených technických riešení ďalej s predmetom svojich

priemyselných práv podniká a samotnými rozhodnutiami žalovaného nedošlo k vzniku prekážky vo výkone jeho podnikateľskej činnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c, § 10 ods. 2 OSP) preskúmal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 písm. c/ OSP a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP zrušil a podľa § 221 ods. 3 OSP vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Z odôvodnenia:

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že žalovaná napadnutým rozhodnutím zo dňa 29. júla 2004 podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov v spojení s § 36 ods. 1 písm. a/ a b/ zákona č. 444/2002 Z.z. o dizajnoch zamietla rozklad a rozhodnutie prvostupňového orgánu – Úradu priemyselného vlastníctva o zamietnutí návrhu žalobcu na výmaz zapísaného dizajnu s názvom „O.“ z registra dizajnov potvrdila. V odôvodnení rozhodnutia žalovaná okrem iného uviedla, že v konaní o rozklade neboli zistené dôvody, pre ktoré by bolo nutné prvostupňové rozhodnutie zrušiť alebo zmeniť.

Dôvodom zamietnutia návrhu na výmaz napadnutého dizajnu bolo konštatovanie, že námietky voči tomu, že znaky napadnutého dizajnu sú dané výlučne technickou funkciou výrobku, ako aj voči novosti a osobitnému charakteru napadnutého dizajnu nie sú opodstatnené.

V návrhu na výmaz žalobca namietal, že napadnutý dizajn nespĺňa podmienky ustanovené v § 2 písm. a/ zákona č. 444/2002 Z.z. o dizajnoch, pretože všetky znaky sú dané výlučne technickou funkciou výrobku, na ktoré sa však podľa § 7 ods. 1 písm. a/ zákona o dizajnoch na zápis neprihliada.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa, že rozhodnutie žalovanej ktoré je výsledkom konania návrhu na výmaz dizajnu podľa § 36 a nasl. zákona č. 444/2002 Z.z. o dizajnoch je rozhodnutím, ktorého vydanie závisí výlučne od posúdenia technického stavu veci pričom rozhodnutie neznamena ani právnu prekážku uvedenú v ustanovení § 248 písm. b/ O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zastáva názor, že hoci z prieskumu súdu sú vylúčené rozhodnutia, ktorých vydanie závisí výlučne od posúdenia technického stavu veci, nie je možné z prieskumu vylúčiť zákonnosť postupu, ktorý predchádza takémuto rozhodnutiu. Samotný procesný postup správneho orgánu v týchto prípadoch je preskúmateľný.

Podľa § 248 písm. b/ O.s.p. súdy nepreskúmajú rozhodnutia, ktorých vydanie závisí výlučne od posúdenia zdravotného stavu osôb alebo technického stavu veci, ak sami o sebe neznamena právnú prekážku výkonu povolenia, zamestnania alebo inej podnikateľskej alebo inej hospodárskej činnosti.

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovenia tejto hlavy sa postupuje v prípadoch v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Pokiaľ teda námietka žalobcu ohľadne nesprávneho právneho posúdenia veci (uplatnená v žalobe proti vyššie uvedenému rozhodnutiu žalovanej) je založená na namietanom zistení skutkového stavu v rozpore s obsahom spisu, bolo povinnosťou súdu nižšieho stupňa k tejto námietke, ktorá má povahu procesného charakteru zaujať stanovisko.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v súvislosti s rozhodnutím žalovanej zo dňa 29. júla 2004, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Úradu o čiastočnom výmaze úžitkového vzoru poukazuje na správny právny názor súdu prvého stupňa, podľa ktorého rozhodnutie žalovanej ktoré je výsledkom konania o výmaz úžitkového vzoru podľa § 17 a následne zákona č. 478/1992 Zb. o úžitkových vzoroch v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o úžitkových vzoroch) je rozhodnutím, ktorého vydanie závisí výlučne od posúdenia technického stavu veci pričom rozhodnutie neznamena ani právnu prekážku uvedenú v ustanovení § 248 písm. b/ OSP.

Podľa § 17 ods. 1 zákona o úžitkových vzoroch na návrh kohokoľvek Úrad vykoná výmaz úžitkového vzoru z registra,
- ak technické riešenie nie je spôsobilé na ochranu podľa § 1 a 3,
-ak je predmet úžitkového vzoru už chránený patentom alebo úžitkovým vzorom so skorším právom prednosti,

- ak je prihlasovateľom alebo majiteľom úžitkového vzoru osoba, ktorá nemá právo na ochranu podľa ustanovení § 6,
- ak predmet úžitkového vzoru ide nad rámec pôvodného podania prihlášky úžitkového vzoru.

(2) Výmaz úžitkového vzoru z registra má účinky, akoby úžitkový vzor nebol do registra zapísaný.

(3) Výmaz úžitkového vzoru z registra možno vykonať i po zániku úžitkového vzoru (§ 16), ak preukáže navrhovateľ právny záujem.

Podľa § 18 ods. 2 zákona o úžitkových vzoroch návrh na výmaz úžitkového vzoru z registra sa musí vecne odôvodniť a súčasne sa musia predložiť dôkazné prostriedky, o ktoré sa návrh na výmaz opiera.

Podľa § 21 ods. 1 zákona o úžitkových vzoroch pre konanie vo veciach úžitkových vzorov platia všeobecné predpisy o správnom konaní s odchýlkami uvedenými v tomto zákone a s výnimkou ustanovení o prerušení konania, o čestnom vyhlásení, o lehotách pre rozhodnutie a o opatrení proti nečinnosti.

Pokiaľ teda žalobca tvrdí, že žalovaná v konaní o rozklad žalobcu proti rozhodnutiu Úradu o výmaz úžitkového vzoru sa s dôkazmi predloženými žalobcom vysporiadala tak, že menovite odborné posudky plk. Ing. Š. J. zo dňa 16. decembra 2003 a odborné posúdenie Veliteľstva výcviku a podpory zo dňa 11. decembra 2003, označila za dôkazy, ktoré nemožno brať do úvahy s odkazom na § 21 zákona o úžitkových vzoroch, pretože sa jedná o čestné vyhlásenia účastníka konania, pričom žalobca tvrdí, že sa nejedná o posudky, ktoré by boli vypracované účastníkom konania, bolo potrebné aby krajský súd zaujal k tejto námietke procesného charakteru stanovisko.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v súvislosti s rozhodnutím žalovanej zo dňa 29. júla 2004, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Úradu o zastavení konania o určení, či technické riešenie „O. k.“ podľa úžitkového vzoru majiteľa H., s.r.o. patrí do rozsahu patentu, poukazuje na správny právny názor súdu prvého stupňa, podľa ktorého rozhodnutie žalovanej ktoré je výsledkom konania podľa § 49 zákona č. 435/2001 Z.z. o patentoch, dodatkových ochranných osvedčeniach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 402/2002 Z.z. (ďalej len patentový zákon) je rozhodnutím, ktorého vydanie závisí výlučne od posúdenia technického stavu veci pričom rozhodnutie neznamená ani právnu prekážku uvedenú v ustanovení § 248 písm. b/ OSP.

Podľa § 49 patentového zákona úrad na žiadosť určí, či predmet uvedený a opísaný v návrhu patrí do rozsahu ochrany určitého patentu (ďalej len "žiadosť o určenie") (ods.1).

Na základe výslovného návrhu navrhovateľa je účastníkom konania podľa odseku 1 aj ten, koho práva a povinnosti môžu byť rozhodnutím o určení dotknuté (ods. 2).

V prípade, ak žiadosť o určenie bola podaná v súvislosti s prebiehajúcim súdnym konaním, ktorého predmetom je právo chránené týmto zákonom, účastníkmi určovacieho konania sú všetci účastníci súdneho konania, ktorých práva a povinnosti môžu byť konaním a rozhodovaním vo veci dotknuté (ods. 3).

Na určovacie konanie, ktorého účastníkom je výlučne navrhovateľ, sa primerane použije ustanovenie § 47 ods. 1, ods. 5 prvá veta a ods. 6, inak sa na určovacie konanie primerane použije ustanovenie § 47 ods. 1 až 6 (ods. 4).

Podľa § 47 ods. 1 patentového zákona ak návrh na zrušenie alebo čiastočné zrušenie patentu (ďalej len "návrh na zrušenie") neobsahuje náležitosti ustanovené všeobecne záväzným právnym predpisom (§ 80) alebo navrhovateľ nie je zastúpený oprávneným zástupcom podľa § 79 ods. 1, alebo nebol zaplatený správny poplatok (§ 79 ods. 8), úrad vyzve navrhovateľa, aby zistené nedostatky v určenej lehote odstránil. Ak navrhovateľ doručenej výzve v určenej lehote nevyhoví, úrad konanie o návrhu na zrušenie zastaví. Na následok zastavenia konania musí byť navrhovateľ vo výzve upozornený.

Ak nemožno rozhodnúť na základe písomných podaní účastníkov, úrad určí dátum ústneho pojednávania (ods. 5 veta prvá).

Úrad môže pokračovať v konaní a rozhodnúť vo veci aj v prípade, ak sa riadne predvolaný účastník na ústnom pojednávaní nezúčastní ods. 6.

Z výrokovej časti rozhodnutia (zo dňa 12. novembra 2003), ktoré Úrad v podstate odôvodnil tým, že nakoľko niektoré znaky určovaného predmetu sú definované všeobecne a nie je možné ich jednoznačne špecifikovať, nemožno takto predložený predmet určenia - riešenia úžitkového vzoru určiť voči nárokom patentu, totiž vyplýva, že Úrad konanie zastavil, hoci pre takéto rozhodnutie v ustanoveniach § 47 ods. 1 – ods. 6 patentového zákona nenachádza oporu.

S poukazom na vyššie uvedené, bolo preto potrebné, aby sa krajský súd týmito námietkami žalobcu, avšak treba zdôrazniť, že len tými, ktoré majú povahu procesného charakteru zaoberal a v rámci vznesených námietok preskúmal postup žalovanej, resp. Úradu, ktorý prechádzal samotnému vydaniu napadnutých rozhodnutí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že žalobca bol účastníkom správneho konania, ktoré prebehlo pred prvostupňovým i druhostupňovým správnym orgánom. Na tieto konania sa vzťahuje podporné správny poriadok a jeho základné pravidlá. Medzi tieto pravidlá patrí zásada spoľahlivo zisteného stavu veci vyplývajúca s § 3 ods. 4 zákona o správnom konaní, § 46 zákona o správnom konaní a ďalej zásada procesnej rovnosti účastníkov správneho konania podľa § 4 ods. 2 zákona o správnom konaní.

Žalované správne orgány preto i v konaní o návrhoch žalobcu na výmaz úžitkového vzoru z registra úžitkových vzorov, výmaz dizajnu z registra dizajnov a v určovacom konaní musia dodržať procesný postup stanovený zákonom a zachovať základné pravidlá správneho konania pri uplatňovaní námietok dotknutých účastníkov správneho konania.

Najvyšší súd ako súd odvolací dospel k záveru, že i rozhodnutia, ktoré majú povahu posúdenia technického stavu vecí (pri ktorých ide o odborné technické hľadiská) musia byť vydané v rámci procesu, v ktorom boli zachované základné pravidlá správneho konania. Či tieto v skutočnosti boli aj zachované, sa dá zistiť až v konaní o preskúmaní zákonnosti postupu žalovanej.

S poukazom na vyššie uvedené, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie krajského súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pretože vydaním napadnutého uznesenia a postupom súdu v danej veci sa žalobcovi odňala možnosť konať pre súdom.

O trovách odvolacieho konania rozhodne podľa § 224 ods. 3 OSP súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

10.

ROZHODNUTIE

Predávajúci je zodpovedným subjektom za porušenie povinností vyplývajúcich zo zákona o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a zodpovedá za konanie osôb, ktoré boli poverené výkonom činnosti v jeho prevádzke.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. marca 2008, sp. zn. 1 Sžo 112/2007.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v B. zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného dňa 12. mája 2006, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie v N. pre Nitriansky kraj zo dňa 2. februára 2006, ktorým bola žalobcovi podľa § 9 ods. 2 zákona č. 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov uložená pokuta vo výške 30 000 Sk pre porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 2 zákona za neumožnenie inšpektorom vykonať kontrolu dňa 21. septembra 2005.

Krajský súd dospel k záveru o nepochybnosti zistenia správneho orgánu, o tom, že v konaní pracovníka prevádzkarne žalobcu dňa 21. septembra 2005 v súvislosti so začatím kontroly inšpektormi SOI bolo potrebné vidieť porušenie § 7 ods. 2 zákona č. 128/2002 Z.z. podľa ktorého je kontrolovaná osoba povinná umožniť inšpektorom SOI kontrolu vykonať, a to pod sankciou uloženia pokuty až do výšky 50.000 Sk.

Podľa krajského súdu, pokiaľ teda prvostupňový správny orgán vydal na základe uvedeného zistenia rozhodnutie, ktoré podľa názoru prvostupňového súdu spĺňa náležitosti rozhodnutia správneho orgánu tak ako sú definované v § 47 Správneho poriadku, keď uvedený výrok je presný, jasný a určitý, spĺňajúci náležitosti vykonateľnosti rozhodnutia a s výrokovou časťou korešponduje aj odôvodnenie rozhodnutia, ktoré je dostatočné, zrozumiteľné a presvedčivé, žalovaný nepochybil, keď odvolanie žalobcu zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil.

Krajský súd sa nestotožnil s názorom žalobcu, že prvým úkonom žalovaného v správnom konaní vo veci je vykonanie samotnej kontroly a nesúhlasil s argumentáciou žalobcu o povinnosti inšpektorov oznámiť zámer kontrolu vykonať, pretože takáto povinnosť nevyplýva inšpektorom SOI zo žiadnej právnej normy. Predmetom preskúmania bol podľa krajského súdu postup správneho orgánu v správnom konaní vedenom o uložení pokuty za zmarenie vykonania kontroly, pričom zdôraznil, že nie každá kontrola prináša so sebou zahájenie takéhoto správneho konania.

Proti uvedenému rozsudku podal včas odvolanie žalobca, ktorý namietal skutočnosti, na základe ktorých prvostupňový správny orgán rozhodol o uložení pokuty, najmä poukazoval na to že, dňa 21.9.2005 ani v inom období sa do kontaktu s inšpektormi obchodnej inšpekcie v N. nedostal a teda ani nemohol znemožniť vykonanie kontroly či inej činnosti.

Žalobca namietal, že k náprave vadnej rozhodovacej činnosti nedošlo v odvolacom konaní ani v konaní pred súdom. Poukázal na množinu zásadných pripomienok k napadnutému rozhodnutiu, ktorú uplatnil v žalobe (predmetné rozhodnutie nezodpovedá § 3 zákona č. 71/1967 Zb., § 47 zákona č. 71/1967 Zb. rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu nevychádza zo spoľahlivo zisteného stavu veci, žalobcovi boli v konaní odňaté najzákladnejšie práva účastníka konania, v správnom konaní neboli dodržané základné zásady správneho konania), napriek ktorým krajský súd žalobu zamietol.

Krajskému súdu vyčítal, že sa vadami správneho konania nezaoberal, nezaoberal sa skutočnosťou, že podľa zásad ustanovených v § 9 ods. 2 zákona č. 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa je možné uložiť pokutu:

- a/ kontrolovanej osobe,
- b/ ktorá mári, ruší alebo inak sťažuje výkon kontroly, teda ide o predpoklady uloženia pokuty, ktoré sa v prejednávacom prípade nevyskytovali.

Žalobca zdôraznil, že výkon kontroly nemaril, nerušil alebo inak nesťažoval. O realizácii akejkoľvek kontroly nevedel, a preto odmieta znášať zodpovednosť či majetkové sankcie za niečo, čo nevykonal. Žalobca napokon poukázal na skutočnosť, že uloženie pokuty sa viaže výlučne na činnosť/nečinnosť podnikateľa, preto

je podľa jeho názoru potrebné odmietnuť akúkoľvek úvahu o tom, že by mal zodpovedať za úkony, ktoré sú chápané subjektívne (zvýšený hlas) a možno vykonané (nebolo preukázané) inou neznámou osobou.

Na základe uvedeného navrhol napadnutý rozsudok zmeniť tak, že rozhodnutie žalovaného navrhol zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. V prípade, že odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdí, navrhol vysloviť prípustnosť dovolania pre výskyt otázky po právnej stránke zásadného významu, a to:

a/ či správny orgán je v konaní viazaný zásadou materiálnej pravdy ev. jednotlivé skutočnosti môže posudzovať podľa vlastnej úvahy,

b/ či podľa zásad ust. §9 ods. 2 zákona č. 128/2002 Z.z. je možné uložiť poriadkovú pokutu vlastníkovi prevádzky pre úkony tretích osôb.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Zotrvával na skutkových zisteniach prvostupňového správneho orgánu, z ktorých bolo potrebné pri rozhodovaní o uložení pokuty vychádzať.

Žalovaný poukázal na to, že interný záznam bol kľúčovým podkladom pre vyvodenie zodpovednosti za marenie výkonu kontroly, čo žalovaný považuje za logické, keďže žalobca inšpektorom znemožnil štandardný kontrolný postup, ukončený spísaním inšpekčného záznamu.

Žalovaný vyjadril presvedčenie o dostatočnosti odôvodnenia prvostupňového aj druhostupňového rozhodnutia.

Podľa žalovaného vo svetle okolností zmarenej kontroly neobstojí ani spochybňovanie právneho vzťahu osoby prítomnej v prevádzke v čase príchodu inšpektorov k žalobcovi. Žalobca nebol povinný osobne predávať tovar v prevádzke, na druhej strane však inšpektori nemali zákonom uloženú povinnosť komukoľvek sa vopred ohlásiť. Hoci prítomnosť podnikateľa pri kontrole zákon o štátnej kontrole sa nevyžaduje, prijal žalobca opatrenie, aby „bez jeho prítomnosti nik do priestorov jeho firmy nevkročil“, pričom takýmto opatrením znemožnil vykonať akúkoľvek kontrolu, keďže žalobca ju bez zákonnej opory podmieňuje svojou osobnou prítomnosťou. Overovanie totožnosti osôb prítomných v prevádzkarni je právom, nie však povinnosťou inšpektorov. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na to, že i keď inšpektori v danom prípade zrejme nemali dôvod pochybovať o oprávnenosti osoby prítomnej v prevádzke žalobcu obsluhovať spotrebiteľov pri predaji výrobkov, k overeniu totožnosti danej osoby inšpektori z dôvodu vykázania z predajne nedostali ani príležitosť.

Žalovaný uviedol, že zotrváva na zistení prvostupňového správneho orgánu o zmarení kontroly, ktorá sa mala uskutočniť v zmysle plánu práce dňa 21. septembra 2005, pričom za vykázanie inšpektorov z prevádzky osobou vystupujúcou v pozícii predavača žalobca nesie zodpovednosť jednoznačne podnikateľský subjekt - žalobca. Zákon o štátnej kontrole ako predpoklad uloženia poriadkovej pokuty vyžaduje marenie, rušenie alebo iné sťažovanie kontroly, a to bez ohľadu na okolnosti, ktoré ich vyvolali.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, preto ho podľa § 219 OSP potvrdil.

Z odôvodnenia:

Preskúvanie zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov v správnom súdnictve je ovládané dispozičnou zásadou (§ 249 ods. 2 OSP).

Podľa § 250i ods. 3 OSP pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa, orgánom kontroly vnútorného trhu je Slovenská obchodná inšpekcia; vo veciach kontrolnej a rozhodovacej činnosti je nezávislá.

Podľa ods. 2 Slovenská obchodná inšpekcia je orgánom štátnej správy podriadeným Ministerstvu hospodárstva SR. Je rozpočtovou organizáciou napojenou na štátny rozpočet v kapitole Ministerstva hospodárstva SR (ďalej len „ministerstvo“). Člení sa na Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave (ďalej len „ústredný inšpektorát“) a jemu podriadené inšpektoráty Slovenskej obchodnej inšpekcie (ďalej len „inšpektorát“), a to:

- a) Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave pre Bratislavský kraj,
- b) Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Trnave pre Trnavský kraj,
- c) Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Prievidzi pre Trenčiansky kraj,
- d) Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Nitre pre Nitriansky kraj,
- e) Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Žiline pre Žilinský kraj,
- f) Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Banskej Bystrici pre Banskobystrický kraj,
- g) Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Prešove pre Prešovský kraj,
- h) Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Košiciach pre Košický kraj.

Podľa ods. 4 inšpektorát je v správnom konaní orgánom prvého stupňa.

Podľa § 2 písm. a) kontrolou vnútorného trhu sa zisťuje, či výrobky a služby pri ich predaji a poskytovaní sú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, 1) najmä či sa predávajú a poskytujú bezpečne, v správnom množstve, miere, hmotnosti a kvalite.

Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 128/2002 Z.z. (účinného do 28.12.2007) kontrolovaná osoba je povinná umožniť inšpektorom a prizvaným osobám vykonať kontrolu, najmä umožniť vstup do objektov, prevádzkarní, na pozemky a do iných priestorov, ktoré súvisia s predajom výrobkov a poskytovaním služieb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 128/2002 Z.z. Inšpektorát môže uložiť kontrolovanej osobe, ktorá marí, ruší alebo inak sťažuje výkon kontroly, poriadkovú pokutu do 50.000,- Sk, a to aj opakovane.

Zo spisov správnych orgánov odvolací súd zistil, že inšpektori SOI v N. pre Nitriansky kraj sa dňa 21. septembra 2005 dostavili do prevádzky Predajňa stavebnín - obklady, dlažby, Okružná 78, Komárno, v ktorej je žalobca predávajúcim, za účelom vykonania kontroly. Preukázali sa služobnými preukazmi a pracovníka prevádzkarne sa opýtali, či je prítomný podnikateľ, zodpovedný zástupca za predaj výrobkov. Po vyžiadaní dokladov potrebných na vykonanie kontroly prítomný pracovník inšpektorom zvýšeným hlasom oznámil, že sa mali podľa zákona na vykonanie kontroly 14 dní vopred ohlásiť podnikateľovi a až na základe jeho súhlasu by mohli kontrolu vykonať. Inšpektori pracovníka oboznámili so skutočnosťou, že ak odídu z predajne bez toho, aby im bolo umožnené vykonať kontrolu, bude to považované za marenie výkonu kontroly. Inšpektori neboli vpusťení do skladových priestorov predajne a pracovník tvrdil, že nepodpíše záznam, ani sa nebude k nemu písomne vyjadrovať. Aj napriek upozorneniu zo strany inšpektorov, že pokiaľ odídu z predajne bez toho, aby im bolo umožnené vykonať kontrolu, bude to považované za marenie kontroly, pracovník žalobcu nestrpel vykonanie kontroly a zvýšeným hlasom inšpektorom oznámil, že trvá na tom, že porušili zákon a aby opustili prevádzkareň.

Uvedené zistenia korešpondujú s obsahom interného zápisu zo dňa 26. septembra 2005, spísaného inšpektormi v priestoroch inšpektorátu, ktorým bolo znemožnené vykonať kontrolu dňa 21. septembra 2005 v prevádzke žalobcu.

Z obsahu administratívneho spisu vyplynulo, že na základe uvedených zistení bolo listom zo dňa 27. januára 2005 oznámené začatie správneho konania v predmetnej veci pričom oznámenie o začatí konania bolo žalobcovi doručené dňa 3. januára 2006.

Žalobca sa k oznámeniu o začatí konania vyjadril listom zo dňa 4. januára 2006, v ktorom okrem iného uviedol, že ako podnikateľ, ktorý má zabezpečiť svoju rodinu a zamestnancov, nemôže „visieť na klinici“ pre prípad, že príde nejaká kontrola. Vzhľadom k tomu, že sa objavili prípady podvodníkov, ktorí sa vydávali za kontrolórov, prijal opatrenie, aby bez jeho prítomnosti nik do priestorov firmy nevstupoval.

Z obsahu administratívneho spisu ďalej vyplynulo, že prvostupňový správny orgán dňa 2. februára 2006 uložil žalobcovi pre porušenie povinnosti ustanovenej v § 7 ods. 2 zákona č. 128/2002 Z.z. pokutu vo výške 30 000 Sk podľa § 9 ods. 2 zákona č. 128/2002 Z.z., pričom v dôvodoch rozhodnutia poukázal na to, že za zistené

porušenie zákona zodpovedá v plnom rozsahu žalobca, nakoľko v zmysle § 2 ods. 1 písm. b/ zákona č. 634/1992 Zb. je predávajúcim, ktorý spotrebiteľovi predáva výrobky a je zodpovedný za zistený nedostatok.

Po podaní odvolania žalovaný rozhodnutím dňa 12. mája 2006, zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil napadnuté rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie v N. pre Nitriansky kraj zo dňa 2. februára 2006. V dôvodoch rozhodnutia poukázal na to, že skutkový stav v predmetnej veci bol zistený inšpektormi SOI presne a spoľahlivo. Žalobcom namietané tvrdenia vyhodnotil za účelové, v snahe zbaviť sa objektívnej zodpovednosti. Z podkladov rozhodnutia, najmä z interného záznamu, bolo podľa žalovaného dostatočne zrejmé, aké doklady inšpektori požadovali (inšpekčná kniha, vyhlásenie o zhode), pričom nie je možné spochybníť, že osoba, ktorá jednala s inšpektormi nebola zamestnancom žalobcu. Žalovaný v rozhodnutí poukázal na to, že inšpektorom nebolo umožnené overiť si jej totožnosť v zmysle § 5 ods. 5 písm. b/ zákona č. 128/2002 Z.z., keďže im bol odopretý vstup do prevádzky. Pričom zodpovedným subjektom za porušenie povinností vyplývajúcich zo zákona o štátnej kontrole je podľa žalovaného žalobca ako predávajúci, keďže vzhľadom na platnú úpravu (§ 15 a § 16 Obchodného zákonníka) je zodpovedný za konanie osôb, ktoré boli poverené výkonom činnosti súvisiacej s prevádzkovaním podnikateľskej činnosti, v tomto prípade činnosti v kontrolovanej prevádzke. Na základe uvedeného žalovaný odvolanie žalobcu odmietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

Žalobca sa podanou žalobou domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie.

Krajský súd dospel k záveru o nespochybniteľnosti zistenia správneho orgánu, o tom, že v konaní pracovníka prevádzkarne žalobcu dňa 21. septembra 2005 v súvislosti so zahájením kontroly inšpektormi SOI bolo potrebné vidieť porušenie § 7 ods. 2 zákona č. 128/2002 Z.z. podľa ktorého je kontrolovaná osoba povinná umožniť inšpektorom SOI kontrolu vykonať, a to pod sankciou uloženia pokuty až do výšky 50.000 Sk.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bola zamietnutá žaloba žalobcu, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcov uplatnenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že krajský súd sa zaoberal námietkami žalobcu, ktoré boli zhodné s námietkami odvolacími a pokiaľ dospel k záveru o nespochybniteľnosti zistenia správneho orgánu o tom, že konaním pracovníka prevádzkarne žalobcu dňa 21. septembra 2005, ktorý znemožnil inšpektorom SOI vykonanie kontroly v prevádzkarni, došlo k porušeniu § 7 ods. 2 zákona č. 128/2002 Z.z., bolo potrebné rozhodnutie súdu, ktorý zamietol žalobu žalobcu, keď vzhľadom na spoľahlivo zistený skutkový stav veci v priebehu správneho konania, považoval postup žalovaného ako aj jeho rozhodnutie za vydané v súlade so zákonom, považovať za správne.

K odvolacím námietkam žalobcu je potrebné uviesť, že tieto neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

K námietke žalobcu ohľadne jeho tvrdenia, že rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu nevychádza zo spoľahlivo zisteného stavu veci, keď žalobca spochybňuje preukázanie prítomnosti tretej osoby v prevádzke v čase príchodu inšpektorov a spochybňuje právny vzťah takejto osoby k žalobcovi, najmä v súvislosti s požiadavkou zodpovednosti (nieť právne následky) za konanie takejto osoby, považuje odvolací súd za dôležité uviesť, že k uvedeným skutkovým zisteniam nemal žiadne výhrady ani odvolací súd.

Prítomnosť pracovníka žalobcu v prevádzke žalobcu bolo preukázaná interným záznamom zo dňa 26. septembra 2005. Jeho totožnosť nebolo možné overiť pre správanie uvedeného pracovníka, ktorý inšpektorov SOI z prevádzky žalobcu vykázal. Táto okolnosť však podľa odvolacieho súdu nemala vplyv na uvedené zistenia.

O tom, že správny orgán nemal dôvodne pochybnosti o právnom (pracovnom) vzťahu uvedeného pracovníka so žalobcom v prevádzke počas zmarenej kontroly, nasvedčuje správanie pracovníka žalobcu (ktorý odmietol vstup inšpektorov do prevádzky žalobcu), ktoré napokon korešponduje s vyjadrením a obranou

žalobcu, ktorý prijal interné opatrenia, podľa ktorého „bez jeho prítomnosti nemôže nik vkročiť do priestorov jeho firmy“.

Odvolací súd nemal pochybnosti o správnom zistení skutkového stavu veci a preukázania protiprávnosti uvedeného konania pracovníka žalobcu, pričom nebolo pochybností o tom, že žalobca, ako predávajúci je zodpovedným subjektom za porušenie povinností vyplývajúcich zo zákona o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a vzhľadom na ustanovenie § 15 a § 16 Obchodného zákonníka zodpovedá za konanie osôb, ktoré boli poverené výkonom činnosti v predmetnej prevádzke žalobcu.

S poukazom na správnosť uvedených zistení, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie správneho orgánu a z ktorých správne vychádzal aj krajský súd pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovaného, bolo potrebné odvolacie námietky žalobcu považovať za nedôvodné.

Odvolací súd sa nestotožnil ani s tvrdením žalobcu, že v správnom konaní mu boli odňaté základné práva účastníka konania a že neboli dodržané základné zásady správneho konania. Z obsahu administratívneho spisu jednoznačne vyplýva, že žalovaný jednotlivé princípy (zásada legality, súčinnosti účastníkov konania, hospodárnosti, rýchlosti konania a materiálnej pravdy) premietol jednak do správneho konania i vlastného uloženia poriadkovej pokuty. Z obsahu spisu ďalej vyplynulo, že procesné práva žalobcu boli dodržané, bolo mu riadne doručené oznámenie o začatí správneho konania, ku ktorému sa aj vyjadril, rovnako mu boli riadne doručené rozhodnutia oboch správnych orgánov, pričom je nepochybné, že žalovaný sa vo svojom rozhodnutí podrobne zaoberal všetkými vznesenými námietkami žalobcu vrátane namietaného porušenia § 3 zákona č. 71/1967 Zb. a § 47 zákona č. 71/1967 Zb.

V postupe krajského súdu, ktorý žalobu žalobcu zamietol ako nedôvodnú odvolací súd nezistil žiadne pochybenie, a preto jeho rozsudok podľa § 219 OSP ako vecne správny potvrdil. K návrhu žalobcu, aby v prípade potvrdenia rozsudku krajského súdu pripustil dovolanie je potrebné uviesť, že dovolanie proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu (§ 250ja OSP), ktorý rozhoduje o odvolaní proti rozsudku krajského súdu nie je prípustné.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP tak, že žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, lebo nebol v konaní úspešný.

11.

ROZHODNUTIE

Realizácia zásady prezumpcie nevinny v priestupkovom konaní znamená, že správny orgán je povinný dokázať vinu obvineného z priestupku, a ak sú o nej pochybnosti, musí rozhodnúť v prospech obvineného z priestupku (in dubio pro reo).

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. novembra 2007, sp. zn. 6 Sžo 34/2007.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v B. podľa § 250j ods.1 OSP zamietol žalobu žalobcu zo dňa 12. mája 2005, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného zo dňa 20. apríla 2005, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie o priestupku vydané prvostupňovým správnym orgánom Okresným dopravným inšpektorátom Okresného riaditeľstva Policajného zboru B. zo dňa 22. februára 2005, ktorým prvostupňový správny orgán uznal žalobcu vinným zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1, písm. d/, l/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch a uložil mu pokutu vo výške 3 000 Sk a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 8 /osem/ mesiacov, ktorá doba začne plynúť odo dňa 6.9.2004, ako aj úhradu trov priestupkového konania 150 Sk. Žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z ustanovení § 244 ods. 1 OSP, § 4ods. 2, písm. c/, § 50 písm. a/ a § 51 ods. 2, písm. f/ zákona č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov, a § 22 ods. 1 a 2 zákona 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“), keď sa stotožnil s právnymi závermi správnych orgánov, ktoré na podklade dostatočne zisteného skutkového stavu kvalifikovaného podľa zákona o priestupkoch uznali žalobcu vinným zo spáchania priestupku a uložili mu vyššie uvedené sankcie. Obranu žalobcu krajský súd v zhode so správnymi orgánmi považoval za účelovú a vymyslenú a navyše priečiacu sa prvotnému a autentickému vysvetleniu žalobcu, ktoré bolo podané krátko po nehode. Za nevierohodnú a v porovnaní s ostatnými vykonanými dôkazmi za prakticky nevýznamnú považoval i svedeckú výpoveď dcéry žalobcu urobenú pol roka po nehode. Mal za to, že správne orgány oboch stupňov postupovali zákonným spôsobom, keď nevyhoveli návrhom žalobcu na vykonanie ďalších dôkazov, pretože s ohľadom na presvedčivosť dôkaznej situácie by ich vykonanie nemohlo viesť k takým zisteniam, ktoré by boli objektívne spôsobilé zistený skutkový stav spochybníť.

Rozhodnutie o náhrade trov konania krajský súd odôvodnil ustanovením § 250k ods. 1 OSP vychádzajúc z toho, že žalobca nemal v konaní úspech.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie domáhajúc sa jeho zrušenia ako aj zrušenia rozhodnutí žalovaného a prvostupňového správneho orgánu a vrátenia veci tomuto na ďalšie konanie a rozhodnutie. Vytýkal krajskému súdu, že nevyhodnotil správne alebo vôbec vykonané dôkazy a iba laxne konštatoval, že jazda v protismere nespochybňuje spáchanie skutku, napriek tomu, že iné skutočnosti spáchanie skutku spochybňujú alebo dokazujú, že sa nestal. Namietal, že ním navrhované dôkazy vykonané neboli. Trval na tom, že skutok, z ktorého bol uznaný vinným zo spáchania priestupku, nespáchal. Poukázal na to, že nevykonaním dôkazov, ktoré navrhoval na podporu svojich tvrdení, mu boli odopreté všetky práva účastníka konania v rozpore so správnym poriadkom najmä § 3 ods. 2 a 3. K odvolaniu pripojil náčrtok z miesta údajnej nehody, fotografie a čestné prehlásenie Ing. K. Zároveň žiadal priznať náhradu trov súdneho konania.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu trvajúc na svojom rozhodnutí žiadal napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal vec na odvolacom pojednávaní (§ 246c veta prvá a § 214 ods. 1 OSP) v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, ktorý svoju neúčast' ospravedlnil a súhlasil s konaním v jeho neprítomnosti (§ 250g ods. 2 OSP a § 211 ods. 3 OSP v spojení s § 246c veta prvá OSP), a po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Z odôvodnenia:

V správnom súdnictve preskúmajajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 OSP).

V zmysle ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa § 51 zákona o priestupkoch ak nie je v tomto alebo v inom zákone ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie o priestupkoch všeobecné predpisy o správnom konaní.

To znamená, že povinnosťou príslušného Riaditeľstva Policajného zboru - dopravného inšpektorátu pri rozhodovaní v konaní o priestupkoch je postupovať aj podľa jednotlivých ustanovení zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) a pri ich aplikácii vychádzať zo základných zásad správneho konania (§ 3 správneho poriadku). Správny orgán je viazaný zásadou zákonnosti (§ 3 ods. 1 správneho poriadku), v intenciách ktorej je povinný v konaní a pri rozhodovaní zachovať procesné predpisy ako aj predpisy hmotnoprávne. Musí postupovať v konaní tak, aby zabezpečoval ochranu práv osôb a súčasne vyžadoval plnenie ich povinností v nadväznosti na ochranu záujmov štátu a spoločnosti. Ide o presadzovanie cieľov hmotnoprávnej úpravy v konkrétnej veci.

Zásadu materiálnej pravdy, ktorá je upravená najmä v ustanovení § 3 ods. 4 správneho poriadku a ďalej konkretizovaná v jeho ďalších ustanoveniach (§ 32 a § 46 správneho poriadku) treba aplikovať spolu so zásadou zákonnosti a zásadou voľného hodnotenia dôkazov (§ 34 ods. 5 správneho poriadku), ktoré sú vlastne jej základom. Táto zásada vyslovuje požiadavku, podľa ktorej správny orgán je povinný zistiť skutočný stav veci, teda subsumuje aj požiadavku zistiť úplný a presný stav veci. Za zistenia skutočného stavu veci treba považovať zistenie všetkých skutočností, ktoré sú podľa príslušného hmotnoprávneho predpisu právne významné.

Povinnosťou správneho orgánu je zistiť všetky právne rozhodné skutočnosti bez ohľadu na to, v či prospech svedčia. Z povinnosti správneho orgánu zistiť úplný stav veci tiež vyplýva, že správny orgán nie je viazaný návrhmi účastníkov konania na vykonanie dôkazov (§ 32 ods. 1 správneho poriadku). Stav veci sa musí zistiť súčasne presne, čo znamená, že musí zodpovedať reálnej skutočnosti. Zistenie úplného a presného stavu vecí je základným predpokladom zákonnosti a správnosti rozhodnutia správneho orgánu.

Správny orgán je povinný hodnotiť každý dôkaz samostatne a potom všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie dôkazov musí správny orgán náležite odôvodniť v odôvodnení rozhodnutia (§§ 34 ods. 5 a 47 ods. 3 správneho poriadku).

Zákon o priestupkoch v ustanovení § 73 ods. 2 zakotvuje základné procesné práva a povinnosti obvineného z priestupku. V porovnaní so všeobecným správnym konaním, ktoré je upravené v správnom poriadku, poskytuje obvinenému z priestupku širšie procesné práva. Predovšetkým zakotvuje zásadu prezumpcie nevinu. Obvinený z priestupku má právo vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu a k dôkazom o nich, uplatňovať skutočnosti a dôkazy na svoju obhajobu, podávať návrhy a opravné prostriedky. K výpovedi, ani k priznaniu nemôže byť donucovaný. Realizácia zásady prezumpcie nevinu znamená, že správny orgán je povinný dokázať vinu obvineného z priestupku a ak sú o nej pochybnosti, musí rozhodnúť v prospech vinníka (in dubio pro reo).

Podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný a najmä prvostupňový správny orgán v konaní o prejednaní priestupku pri vydaní rozhodnutí nepostupovali podľa citovaných ustanovení správneho poriadku a zákona o priestupkoch dôsledne a potrebné relevantné dôkazy v záujme náležitého ozrejmenia skutkového stavu veci nevykonali. Pri svojom rozhodovaní vychádzali prakticky iba z dôkazov, ktoré zadovážil prvostupňový správny orgán (najmä z výpovedí poškodeného a svedka F.) bez toho, že by prihliadli na tvrdenia uplatnené žalobcom a vyporiadali sa s ním navrhnutými dôkazmi, ktoré bez ďalšieho považovali za nerelevantné a účelové. Predovšetkým treba vytknúť správny orgánom, že žalobca k týmto tvrdeniam a dôkazom nebol dostatočne podrobne vypočutý, pričom mu nebolo umožnené preukázanie skutočností, na ktoré poukazoval. Preto právny záver urobený v rozhodnutí nemá oporu v zistenom skutočnom stave a skutočný stav veci nemožno považovať za dostatočne zistený na to, aby bolo možné žalobcu bez pochybností uznať za vinného zo spáchania priestupku.

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu vzhľadom na rozdielne tvrdenia účastníkov vyplýva, že posúdenie konania žalobcu prvostupňovým správnym orgánom dáva pochybnosti o tom, či rozhodol v súlade so zákonom o priestupkoch. Ak účastník správneho konania nebol náležite vypočutý ku skutočnostiam tvoriacim predmet správneho konania, dôkazy ním navrhované neboli vykonané a správny orgán inými dôkazmi nezistil skutočný stav vecí, je to dôvod na zrušenie rozhodnutia správneho orgánu a vrátenie veci na ďalšie konanie.

Avšak žalovaný správny orgán ako správny orgán druhého stupňa rozhodnutím zo dňa 20. apríla 2005 posúdiac odvolanie žalobcu sa stotožnil s postupom a závermi prvostupňového správneho orgánu, odvolanie zamietol a rozhodnutie okresného riaditeľstva potvrdil neakceptujúc námietky žalobcu uvedené v jeho odvolaní týkajúce sa procesných a skutkových pochybení.

Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu a zo zhora uvedených zákonných ustanovení a zásad odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že námietky žalobcu týkajúce sa väd administratívneho konania obstoja. Napriek tomu, že sa žalovanému z prvotného vysvetlenia žalobcu môže javiť, že žalobca nespochybnil, že sa v čase spáchania dopravnej nehody nachádzal na jej mieste, nemožno opomenúť, že čas nehody bol ustálený iba približne, a keď ďalšie výpovede žalobcu správne orgány bez preverenia považovali za vymyslené a účelové.

Zostalo tak sporné, či pri administratívnom postihu žalobcu boli dodržané žalobcove procesné práva, ktoré vyplývajú z medzinárodných dokumentov o ľudských právach, Ústavy Slovenskej republiky a zo zákona o priestupkoch.

Podľa názoru odvolacieho súdu krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku námietky žalobcu vznesené v žalobe podrobne nevyhodnotil a nedostatočne právne posúdil. I keď možno vytknúť súdu prvého stupňa, že pre svoj záver o nedôvodnosti žaloby nepovažoval za potrebné nariadiť a vykonať ďalšie dokazovanie na ustálenie viny zo spáchania priestupku ako aj na uloženie sankcie, zohľadniac zhora uvedené a citované zákonné ustanovenia a uvedené zásady odvolací súd má za to, že bolo predovšetkým povinnosťou žalovaného zisťovať skutkový stav veci a to aj pomocou dôkazov, vykonanie ktorých navrhol žalobca.

Nakoľko Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací dospel k záveru, že námietky žalobcu vznesené v odvolaní sú opodstatnené, nestotožniac sa s právnym posúdením veci krajským súdom uvedeným v odôvodnení napadnutého rozsudku, napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave podľa § 250ja ods. 4 veta prvá OSP zmenil tak, že zrušil rozhodnutie správneho orgánu ako aj rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa a vrátil vec žalovanému správne orgánu na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude preto úlohou správneho orgánu doplniť dokazovanie v zhora naznačenom smere, osobitne podrobne vypočítať žalobcu ku všetkým skutkovým okolnostiam prípadu, najmä nepochybne zistiť, kde presne sa žalobca v čase poškodenia vozidla nachádzal, a vykonať aj dôkazy na podporu jeho tvrdení, ktorých vykonania sa žalobca domáhal. Treba sa vyporiadať aj s námietkou žalobcu, že situačný plán poškodeného nezodpovedá skutočnosti, že svedkovia M. a F. z miesta, kde stáli, nemohli vidieť to, čo bolo považované za rozhodujúci dôkaz, a že kontakt vozidiel žalobcu a poškodeného M. musel vykazovať stopy stretu v miestach nárazu na obidvoch vozidlách. V spise sa nenachádza žiaden doklad, že vozidlo žalobcu bolo ohliadnuté; na rozsah jeho poškodenia bolo usúdené iba z odtrhnutej poznávacej značky, pričom nie je vyčíslená ani výška škody na vozidle poškodeného M. Len na základe úplne zisteného skutočného stavu možno rozhodnúť, že skutok, ktorý je zákonom kvalifikovaný ako priestupok sa stal a že ho spáchal žalobca.

O náhrade trov súdneho konania odvolací súd rozhodol podľa § 246c veta prvá OSP v spojení s § 224 ods. 2 OSP a § 250k ods. 1 OSP tak, že priznal v súdnom konaní úspešnému žalobcovi náhradu trov konania v sume 4 608 Sk, a to za súdny poplatok za žalobu a odvolanie 2 x 1 000 Sk (Položka 10 písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov) a trovy právneho zastúpenia v sume 2 608 Sk za úkony vyčíslené právnym zástupcom žalobcu, a to 2 úkony právnej služby – prevzatie a príprava zastúpenie a podanie žaloby 9. mája 2005 1 úkon á 1 154 Sk (§ 11 ods. 1 a § 14 ods. 1, písm. a/ a c/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov) plus 2 x 150 Sk režijný paušál (§ 16 ods. 3 cit. vyhlášky). Ostatnú náhradu trov právnej služby súd žalobcovi nemohol priznať, nakoľko neboli vyčíslené v lehote troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia (§ 151 ods. 1 a 2 OSP v spojení s § 246c veta prvá OSP). Náhradu trov konania je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu v súlade s § 149 ods. 1 OSP.

Odvolací súd dáva ešte do pozornosti súdu prvého stupňa, aby podľa § 11 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. rozhodol o vrátení časti súdneho poplatku za žalobu, ktorý v konaniach o preskúmanie rozhodnutí o priestupkoch sa vyberá podľa Položky č. 10 písm. b/ Sadzobníka súdnych poplatkov .

12.

ROZHODNUTIE

Nesprávne alebo neúplné dôvody uvedené v rozsudku súdu, vydaného podľa V. časti Občianskeho súdneho poriadku nemožno považovať za takú vadu rozsudku, ktorá by vyžadovala jeho zrušenie alebo zmenu.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. októbra 2005, sp. zn. 1Sdo 13/2005

Krajský súd v K. rozsudkom z 2. augusta 2004 potvrdil rozhodnutie odporkyne zo 16. septembra 2003, ktorým odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok pre nesplnenie zdravotnej podmienky.

Navrhovateľka podala proti tomuto rozsudku odvolanie, v ktorom namietala, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je nesprávne a žiadala ho zrušiť.

Odporkyňa žiadala napadnutý rozsudok Krajského súdu v K. potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací rozsudkom z 26. júla 2005 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie odporkyne zo 16. septembra 2003 zrušil, lebo podľa jeho názoru došlo k zamietnutiu žiadosti o priznanie invalidného dôchodku bez toho, aby bolo dostatočným spôsobom zistené, či navrhovateľka spĺňa zdravotnú podmienku pre poberanie invalidného dôchodku.

Vo včas podanom dovolaní proti tomuto rozsudku namietala odporkyňa, že odvolací súd rozhodol nesprávne, lebo námietky navrhovateľky ohľadom jej zdravotného stavu boli riadne posúdené a posudkový záver o jej dlhodobom nepriaznivom zdravotnom stave je v súlade s Prílohou č. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“). Domáhala sa preto zrušenia prvostupňového rozsudku a vrátenia veci na nové rozhodnutie odvolaciemu súdu.

Navrhovateľka sa k dovolaniu odporkyne nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 250s ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) prejednal vec bez pojednávania (§ 243a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že dovolaniu odporkyne nemožno vyhovieť.

Z odôvodnenia :

Zo spisov vyplýva, že odvolací súd napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a rozhodnutie odporkyne zo 16. septembra 2003 zrušil a vec jej vrátil na nové konanie a rozhodnutie. Pre takýto záver mal dostatok skutkových podkladov, preto nemal zákonnú povinnosť zrušovať rozsudok súdu prvého stupňa a podľa § 220 v spojení s § 250s ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku mohol vo veci sám konať a rozhodnúť. Výrok rozsudku (nie jeho dôvody) je podľa § 159 ods. 2 v spojení s 211 a § 250l Občianskeho súdneho poriadku záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány. Napriek skutočnosti, že správny orgán je viazaný právnym názorom súdu, vysloveným v zrušujúcom rozhodnutí (§ 250r Občianskeho súdneho poriadku) nemožno vyvodiť, že rozpor medzi odôvodnením rozsudku a obsahom jeho výroku nadradzuje obsah dôvodov, vyslovených v písomnom vyhotovení rozsudku obsahu jeho výrokovej časti. Nesprávne dôvody, uvedené v rozsudku odvolacieho súdu, nemožno preto považovať za takú vadu rozhodnutia, ktorá by vyžadovala zrušenie rozsudku. Podľa § 236 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku je navyše podanie dovolania len proti dôvodom rozsudku neprípustné. Z dovolania odporkyne však vyplýva, že považuje výrok rozsudku odvolacieho súdu za vecne nesprávny, a preto sa dovolací súd zaoberal aj zákonnosťou postupu odvolacieho súdu z hľadiska vecnej správnosti jeho rozhodnutia.

Z vykonaného dokazovania zistil, že odporkyňa zamietla navrhovateľke žiadosť o invalidný dôchodok s poukazom na skutočnosť, že pre poberanie tejto dávky nesplňuje podmienky a súčasne nesplňuje ani podmienky pre poberanie čiastočného invalidného dôchodku, lebo zo záverov posudku Sociálnej poisťovne, pobočky K. – okolie vyplýva, že navrhovateľka nie je invalidná a nie je ani čiastočne invalidná. Správnosť záverov tejto posudkovej komisie bola spochybnená obsahom znaleckého posudku Doc. MUDr. G. V. CSc., znalca z odboru zdravotníctva odvetvie ortopédia. Podľa jeho odborného zistenia bol zdravotný stav navrhovateľky v čase priznania invalidného dôchodku nadhodnotený aj keď znalec uviedol, že v čase posúdenia zdravotného stavu navrhovateľky nebol dostatok podkladov pre záver, že došlo k zlepšeniu jej zdravotného stavu. Podľa jeho názoru navrhovateľka v uvedenom období spĺňovala a aj doteraz spĺňa zdravotnú podmienku

pre priznanie čiastočného invalidného dôchodku. So záverom znalca sa stotožnila aj posudková komisia sociálneho zabezpečenia č. X. Sociálnej poisťovne, ústredia v Bratislave so sídlom v K. na svojom zasadnutí 26. apríla 2000. Na základe ich zhodných záverov možno považovať za vecne správne rozhodnutie odvolacieho súdu, vyjadrené v jeho výroku, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvého stupňa nezohľadňovalo závery znalca a požiadaného posudkového orgánu v tvrdení, že navrhovateľka už v čase odňatie invalidného dôchodku (teda v roku 1992) splňovala podmienky pre priznanie čiastočného invalidného dôchodku. Správne preto odvolací súd podľa právne záväzného obsahu výroku jeho rozhodnutia zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že rozhodnutie odporkyne z 30. marca 1992 zrušil a vec vrátil odporkyni na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Na vecnej správnosti tohoto rozhodnutia nič nemení ani jeho nesprávne odôvodnenie, uvedené v písomnom vyhotovení rozsudku. V prípade, ak v nadväznosti na priznanie čiastočného invalidného dôchodku navrhovateľke už od roku 1992 dôjde k novému vymeraniu výšky čiastočného invalidného dôchodku, nič nebráni odporkyni, aby sa zaoberala aj správnosťou rozhodnutia o priznaní čiastočného invalidného dôchodku navrhovateľke s účinnosťou od 1. júla 1994 a prípadne nesprávne rozhodnutie o výške čiastočného invalidného dôchodku navrhovateľky nahradila rozhodnutím novým.

Napriek nesprávnemu odôvodneniu rozsudku odvolacieho súdu bolo jeho vecné rozhodnutie správne a preto musel dovolací súd dovolanie, podané proti nemu zamietnuť podľa § 243b ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

V dovolacom konaní navrhovateľke trovy nevznikli a odporkyňa v konaní úspech nemala, preto účastníci nemajú nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 224 ods. 1 v spojení s § 243b ods.4 Občianskeho súdneho poriadku).

13.

ROZHODNUTIE**Ak konanie o dávke sociálneho poistenia nebolo právoplatne skončené, možno vziať žiadosť o dávku späť aj v konaní na súde (až do právoplatného rozhodnutia o nej).**

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. júna 2006, sp. zn. 1 So 91/2005.

Krajský súd v B. B. napadnutým rozsudkom z 8. apríla 2005 potvrdil rozhodnutie odporkyne zo 14. septembra 2004, ktorým bol navrhovateľovi na základe jeho žiadosti zo 7. júla 2004 priznaný podľa § 67 zákona č. 461/2003 Z.z. zákona o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) predčasný starobný dôchodok vo výške 6 093 Sk mesačne s účinnosťou od 11. septembra 2004.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie, v ktorom namietal, že súd sa nezaoberal dôvodmi, ktoré uviedol v opravnom prostriedku. Tvrdil, že odporkyňa pochybila, keď ho nepoučila o dôsledkoch odchodu do predčasného starobného dôchodku (rušenie pracovných kategórií, v jeho prípade 19 rokov a 4 mesiace v II. pracovnej kategórii) a neinformovala ho o všetkých faktoch, ktoré výšku predčasného starobného dôchodku ovplyvňujú. Žiadal zrušiť rozhodnutie o priznaní tejto dávky a pripustiť odchod do starobného dôchodku od 11. júna 2005, lebo odchod do dôchodku až po tomto dni je pre neho výhodnejší.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu prechádzalo a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Z odôvodnenia:

Z obsahu pripojených spisov vyplýva, že navrhovateľ podal 7. júla 2004 žiadosť o predčasný starobný dôchodok, ktorej odporkyňa vyhovela a rozhodnutím zo 14. septembra 2004 mu priznala predčasný starobný dôchodok vo výške 6 093 Sk mesačne podľa § 67 zákona o sociálnom poistení. Navrhovateľ podal proti tomuto rozhodnutiu v zákonom stanovenej lehote opravný prostriedok, ktorým požiadal „o zrušenie priznania predčasného starobného dôchodku“. Takáto formulácia jeho podania však nasvedčuje skutočnosti, že svoju žiadosť o priznanie dôchodku vzal späť.

Krajský súd v B. B. napadnuté rozhodnutie odporkyne potvrdil, pričom poukázal na znenie § 194 ods. 1 písm. a/ zákona o sociálnom poistení, podľa ktorého organizačná zložka sociálnej poisťovne konanie zastaví, ak účastník konania vzal žiadosť alebo podanie na začatie konania späť skôr, ako bolo o ňom rozhodnuté a ak s tým súhlasia ostatní účastníci konania. Súd vychádzal z toho, že navrhovateľ nechal žiadosť o priznanie predčasného starobného dôchodku späť pred vydaním rozhodnutia, ale až po jeho vydaní v rámci lehoty na podanie návrhu na preskúmanie napadnutého rozhodnutia, a preto rozhodnutie odporkyne považoval za vecne správne.

S týmto právnym názorom súdu prvého stupňa sa odvolací súd nestotožnil.

Podľa § 184 ods. 1 zákona o sociálnom poistení dávkové konanie sa začína, ak tento zákon neustanovuje inak, na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby, ktorá si uplatnila nárok na dávku a nárok na výplatu dávky.

Z uvedeného ustanovenia vyplýva že dávkové konania (medzi ktoré v zmysle § 13 ods. 2, písm. a/ zákona o sociálnom poistení patrí i konanie o dôchodkovej dávke, ktorou je predčasný starobný dôchodok) sú návrhovými konaniami a ich zákonným predpokladom je existencia žiadosti o dávku. Tento zákonný predpoklad musí trvať počas celého konania. Konanie je ukončené až nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa o dávke rozhodlo (§ 213 ods. 1 zákona o sociálnom poistení). Až nadobudnutím právoplatnosti má rozhodnutie záväzné právne účinky na právne vzťahy, ktoré upravuje. Účastník konania preto dovtedy môže disponovať žiadosťou a môže ju účinne vziať späť.

Právny názor, podľa ktorého navrhovateľ po rozhodnutí, ale v lehote na podanie opravného prostriedku už nemôže disponovať svojou žiadosťou o priznanie predčasného starobného dôchodku, nemá zákonný podklad.

Vzhľadom na to, že zákon o sociálnom poistení spája konštitutívne účinky rozhodnutia až s jeho právoplatnosťou, nebolo možné § 194 ods. 1, písm. a/ zákona o sociálnom poistení vykladať v rozpore s jeho znením, a preto organizačná zložka poisťovne musí konanie zastaviť, ak z prejavu vôle účastníka zistí, že účastník konania vzal žiadosť alebo podanie na začatie konania späť skôr, ako bolo o nich právoplatne rozhodnuté a ak s tým súhlasia ostatní účastníci konania.

Pretože v postupe odporkyne došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, keď riadne nezistila, či navrhovateľ svojím podaním vzal svoju žiadosť o dávku späť, nemohol ani krajský súd preskúmané rozhodnutie potvrdiť.

Odvolačný súd preto napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne zrušil a vrátil jej vec na ďalšie konanie (§ 220 ods. 1 a § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku s poukazom na § 250l ods. 2 a § 250ja ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku a § 372 1 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku), v ktorom k žiadosti navrhovateľa zaujme stanovisko.

14.

ROZHODNUTIE

Ak dôchodca, ktorý poberal čiastočný invalidný dôchodok do 31. decembra 2003, požiada o nové posúdenie zdravotného stavu po 1. januári 2004 ešte pred určeným termínom kontrolnej lekárskej prehliadky, nemôže Sociálna poisťovňa z vlastného podnetu rozhodnúť o odňatí jeho čiastočného invalidného dôchodku alebo o znížení tohto dôchodku.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. mája 2006, sp.zn. 4 So 171/2005.

Krajský súd v T. rozsudkom z 2. novembra 2005 potvrdil rozhodnutie odporkyne, ktorým podľa § 71 a § 112 zákona č. 461/2003 Z.z. zákona o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) odňala navrhovateľke invalidný dôchodok s účinnosťou od 6. júla 2004 s odôvodnením, že miera jej poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 35%. Po vypočutí navrhovateľky a vyhodnotení posudkov posudkových lekárov pobočky Sociálnej poisťovne v S. a ústredia Sociálnej poisťovne krajský súd považoval za presvedčivé závery posudku posudkovej lekárky, ktorá pokles schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť hodnotila na 35%, keď okolnosť, že navrhovateľka trpí viacerými chorobami a je pod dohľadom lekárov nepovažoval za dôvod pre nové prehodnotenie jej zdravotného stavu. Na posúdenie zdravotného stavu podľa jeho názoru nemá vplyv ani rozhodnutie, podľa ktorého je navrhovateľka vzhľadom na celiakiu považovaná za občianku s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 60%, kompenzovaným peňažným príspevkom na diétne stravovanie.

Navrhovateľka napadla rozsudok včas podaným odvolaním a žiadala, aby ho odvolací súd zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Namietla, že v roku 1999 bola uznaná za invalidnú podľa § 29 ods.3 písm. a/ zákona č. 100/1988 zákona o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“), pričom pri kontrolnej lekárskej prehliadke v roku 2000 bola do 31. augusta 2006 uznaná za čiastočne invalidnú a naďalej poberala čiastočný invalidný dôchodok. Od roku 1999 sa jej stav sústavne zhoršuje, sústavne sa podrobuje lekárske vyšetreniam, podľa odborných lekárov trpí viacerými chronickými ochoreniami a napríklad podľa odborného nálezu z 24. novembra 2004 vyžaduje stav s chronickými ťažkosťami kľudový režim bez fyzickej námahy. V lekárskom posudku z 28. januára 2005 nie sú vôbec zohľadnené viaceré rozhodujúce zdravotné postihnutia navrhovateľky, pričom rozporné sú i posudky posudkových lekárov pobočky Sociálnej poisťovne v S. zo 4. novembra 2004 a posudkovej lekárky ústredia Sociálnej poisťovne z 28. januára 2005, keď za rozhodujúce zdravotné postihnutie bola v prvom z nich určená osteoporóza chrčtice a krčku femoru, stredne ťažká forma s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 35% a v druhom chronické ochorenie pankreasu a choroby žlčníka, žlčových ciest a nebolo zohľadnené rozhodujúce postihnutie z posudku zo 4. novembra 2004.

Odporkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnutý rozsudok a dospel k záveru, že odvolaniu je potrebné vyhovieť.

Z odôvodnenia :

Z posudkovej dokumentácie i z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľke bol rozhodnutím odporkyne zo 4. januára 2003 od 6. februára 2002 priznaný čiastočný invalidný dôchodok podľa § 37 ods. 1 písm. a/ zákona o sociálnom zabezpečení na základe jej uznania za čiastočne invalidnú podľa § 37 ods. 3 písm. a/ zákona o sociálnom zabezpečení. Pri kontrolnej lekárskej prehliadke vykonanej 6. augusta 2003 bola ďalšia kontrolná lekárska prehliadka určená na august 2006.

Čiastočný invalidný dôchodok sa dňom 1. januára 2004 zmenil na invalidný dôchodok (§ 263 ods. 1 zákona o sociálnom poistení).

Napriek tomu, že navrhovateľka požiadala o priznanie invalidného dôchodku, odporkyňa v konaní o tejto žiadosti napadnutým rozhodnutím rozhodla o odňatí invalidného dôchodku (predtým čiastočného invalidného dôchodku). Odporkyňa teda rozhodla o inom, ako o uplatnenom nároku, lebo o žiadosti mohla rozhodnúť len dvoma spôsobmi – buď priznaním invalidného dôchodku alebo zamietnutím žiadosti o invalidný

dôchodok. Táto skutočnosť bola sama o sebe dôvodom na zmenu rozsudku krajského súdu a na zrušenie napadnutého rozhodnutia odporkyne a vrátenie na ďalšie konanie.

Naviac, ak odporkyňa v konaní o priznanie (plného) invalidného dôchodku, rozhodla o odňatí invalidného dôchodku (predtým čiastočného invalidného dôchodku), potom je napadnuté rozhodnutie v rozpore so zákonom o sociálnom poistení aj z toho dôvodu, že trvanie invalidity na nárok na invalidný dôchodok (predtým čiastočný invalidný dôchodok) mohla a môže v súlade s § 263 ods. 2 zákona o sociálnom poistení preskúmať až pri kontrolnej lekárskej prehliadke určenej na august 2006.

V konaní nebolo medzi účastníkmi sporné, že navrhovateľka požiadala o priznanie invalidného dôchodku 24.novembra 2003, teda za účinnosti zákona o sociálnom zabezpečení. O nároku na invalidný dôchodok treba preto rozhodnúť podľa predpisov platných pred 1.januárom 2003 (§ 259 ods.1 zákona o sociálnom poistení), t.j. podľa § 29 zákona o sociálnom zabezpečení a s ním súvisiacich právnych predpisov.

Nárok na invalidný dôchodok podľa § 29 ods.1 zákona o sociálnom zabezpečení je podmienený dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom zhoršeným v rozsahu invalidity (§ 29 ods.3 zákona o sociálnom zabezpečení).

V zmysle § 29 ods. 3 zákona o sociálnom zabezpečení je občan invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je neschopný vykonávať akékoľvek sústavné zamestnanie alebo je schopný vykonávať sústavné zamestnanie iba za celkom mimoriadnych podmienok (príloha vyhlášky č. 290/1994 Z. z.).

Podľa § 18 ods.1 vyhlášky č.149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení (ďalej len „vyhláška“) sústavné zamestnanie je zamestnanie vykonávané s určitou pravidelnosťou tak, že nárok z neho je stálym zdrojom príjmu. Sústavným zamestnaním nie je zamestnanie, ktoré nezakladá nemocenské zabezpečenie alebo ktoré netrvá aspoň po dobu šiestich mesiacov po sebe nasledujúcich alebo zamestnanie vykonávané v rámci pracovnej rehabilitácie odporúčanej príslušným orgánom.

Celkom mimoriadnymi podmienkami sa podľa § 18 ods. 3 vyhlášky rozumie najmä

- a) nevyhnutná celkom osobitná, spravidla individuálna úprava pracoviska, pracovných prístrojov, nástrojov a pomôcok alebo úprava prístupu na pracovisko,
- b) zabezpečenie osobitnej dopravy na pracovisko a späť spočívajúce v potrebe sprievodcu alebo individuálnej dopravy,
- c) schopnosť výkonu zamestnania výhradne formou domácej práce, alebo
- d) schopnosť výkonu zamestnania výhradne v chránených dielňach (chránených pracoviskách), vo výrobných družstvách invalidov a v prevádzkárňach hospodárskych zariadení zväzov invalidov, a to na pracovných miestach zodpovedajúcich potrebám občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažším zdravotným postihnutím.

Pri posudzovaní, aké zamestnanie je občan ešte schopný vykonávať pri svojom dlhodobom nepriaznivom zdravotnom stave, sa vždy prihliada na možnosť rekvalifikácie na iné vhodné a primerané zamestnanie, a to najmä vzhľadom na vek občana, dosiahnutú kvalifikáciu a rozsah zachovaných pracovných schopností (§ 18 ods.4 vyhlášky).

V zmysle § 71 ods. 3,4 zákona o sociálnom poistení pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti zdravej fyzickej osoby na základe lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a na základe záverov komplexných funkčných vyšetrení s prihliadnutím na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

S poukazom na znenie § 71 ods. 3,4 zákona o sociálnom poistení odvolací súd nepovažoval závery posudkov posudkových lekárov za úplné a presvedčivé a to predovšetkým z dôvodu, že za rozhodujúce zdravotné postihnutie u navrhovateľky bola najskôr (4. mája 2004) určená osteoporóza chrbtice a krčku femoru, stredne ťažká forma s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 35% bez zvýšenia percentuálnej

miery a pri ďalšom posudzovaní (15. decembra 2004) za rozhodujúce zdravotné postihnutie bolo určené chronické ochorenie pankreasu s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 25% so zvýšením percentuálnej výmery o 10% pre iné zdravotné postihnutie – choroby žľaz, žlčových ciest. Posudkoví lekári ústredia Sociálnej poisťovne sa vo svojich posudkoch vôbec nezaoberali vznikom invalidity pred 1. januárom 2004 podľa § 29 ods.3 Zb. o sociálnom zabezpečení, v ich posudkoch chýba uvedenie všetkých zdravotných postihnutí a ich vyhodnotenie v súlade s § 71 zákona o sociálnom poistení. Vychádzajúc z ustanovenia § 71 ods. 3 a 4 zákona o sociálnom poistení totiž v posudku nestačí uviesť iba rozhodujúce zdravotné postihnutie (§ 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení) a postihnutie, pre ktoré možno zvýšiť pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o najviac 10% (§ 71 ods.8 zákona o sociálnom poistení), ale je nevyhnutné uviesť každé zdravotné postihnutie jednotlivo s vyhodnotením jeho vplyvu na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť. V prípade, že zákon umožňuje hodnotiť pokles v určitom rozmedzí, napr. v rozmedzí 35% až 45%, je taktiež nevyhnutné k presvedčivosti posudku uviesť aj to, prečo posudkový lekár vyhodnotil pokles napr. v strede rozpätia, a prečo nie najvyšším možným percentom. Tiež je treba zdôvodniť, prečo ďalšie zdravotné postihnutie (postihnutia) je alebo nie je dôvodom na zvýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení.

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, napadnuté rozhodnutie odporkyne zrušil a vrátil na ďalšie konanie v súlade s § 250l ods. 2 a § 250ja ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku.

V ďalšom konaní je odporkyňa viazaná právnym názorom odvolacieho súdu a jej úlohou bude presne a úplne zistiť skutočný stav veci (§ 195 ods. 1 zákona o sociálnom poistení). Pre posúdenie nároku na invalidný dôchodok v zmysle vyššie uvedeného musí zadovážiť znalecký posudok o zdravotnom stave a pracovnej schopnosti navrhovateľky v čase pred 1. januárom 2004 podľa § 29 zákona o sociálnom zabezpečení v spojení s § 18 ods.1 vyhlášky, alebo ak bude preukázané, že invalidita podľa § 29 ods. 3 zákona o sociálnom zabezpečení pred 1. januárom 2004 nevznikla, o zdravotnom stave a miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa § 71 ods.3 až 9 zákona o sociálnom poistení, pričom musí v tomto konaní prihliadnuť i na dôkazy, ktoré navrhovateľka navrhla (§ 196 ods. 6 Zákona o sociálnom poistení).

15.

ROZHODNUTIE

Uznesenie súdu o zastavení konania o opravnom prostriedku, podanom proti skoršiemu rozhodnutiu v dôchodkovej veci nebráni súdu, aby rozhodol vo veci samej o preskúmaní novšieho rozhodnutia, vydaného po zastavení skoršieho konania.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. júna 2006, sp.zn. 4 So 65/2006.

Krajský súd v K. uznesením z 3. apríla 2006 zastavil konanie, v ktorom navrhovateľka domáhala návrhom doručeným krajskému súdu 23. januára 2006 preskúmania rozhodnutia odporkyne z 28. septembra 2005, ktorým bol navrhovateľke podľa § 73, § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zvýšený invalidný dôchodok.

V odôvodnení uznesenia krajský súd poukázal na ustanovenie § 159 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku a uviedol, že v konaní podľa tretej hlavy, piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov) ide o prekážku rozsúdenej veci vtedy, keď konanie o opravnom prostriedku toho istého účastníka smerujúcom proti tomu istému rozhodnutiu, už bolo súdom právoplatne rozhodnuté.

Krajský súd zistil, že na základe opravného prostriedku navrhovateľky z 30. augusta 2005 už bolo začaté konanie pred miestne príslušným Krajským súdom v K. a vec bola právoplatne skončená uznesením o zastavení konania dňa 23. septembra 2005. Podľa jeho právneho názoru preto novému prejednaniu veci bráni prekážka veci rozsúdenej. Krajský súd z uvedeného dôvodu konanie podľa § 104, § 250l ods. 2 a § 246c Občianskeho súdneho poriadku zastavil.

Navrhovateľka sa proti uzneseniu krajského súdu odvolala. Žiadala, aby bola preskúmaná výška jej invalidného dôchodku. Posudzujúc jej odvolanie podľa jeho obsahu dospel odvolací súd k záveru, že trvala na tom, aby vec bola súdom prejednaná a teda rozhodnutie súdu zrušené a vec mu vrátená na ďalšie konanie.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že trvá na vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia z 28. septembra 2005 a navrhuje, aby odvolací súd uznesenie krajského súdu v plnom rozsahu ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnuté uznesenie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky treba vyhovieť.

Z odôvodnenia :

Odporkyňa spolu s vyjadrením z 12. januára 2006 predložila súdu návrhy zo 7. novembra 2005 a z 12. decembra 2005, ktorými navrhovateľka namietala správnosť rozhodnutia odporkyne z 28. septembra 2005.

V tomto vyjadrení, doručenom krajskému súdu 23. januára 2006 poukázala odporkyňa na to, že rozhodnutím z 2. marca 2005 znížila sumu invalidného dôchodku navrhovateľky od 6. apríla 2005 na sumu 2 802.- Sk mesačne z pôvodnej sumy 8195.- Sk mesačne. Po prehodnotení miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť posudkom posudkového lekára Sociálnej poisťovne – ústredia so sídlom v K. 25. augusta 2005 a jej zvýšení z 50% na 60% navrhovateľka vzala návrh na preskúmanie rozhodnutia z 2. marca 2005 späť a konanie, vedené na Krajskom súde v K. bolo uznesením z 23. septembra 2005 zastavené. Na základe posudku posudkového lekára odporkyňa 28. septembra 2005 rozhodla o zvýšení invalidného dôchodku navrhovateľky s účinnosťou od 6. apríla 2005 na sumu 3 363.- Sk mesačne a s účinnosťou od júla 2005 na sumu 3 707.- Sk mesačne.

Navrhovateľka svojimi podaniami zo 7. novembra 2005 a z 12. decembra 2005 podala opravný prostriedok proti rozhodnutiu odporkyne z 28. septembra 2005 a domáhala sa priznania invalidného dôchodku vo výške, v ktorej jej bol pôvodne poskytovaný pred posúdením podľa zákona o sociálnom poistení, t. j. v sume 8 195.- Sk mesačne.

Z uvedeného treba vyvodiť, že konanie o opravnom prostriedku navrhovateľky, smerujúcom proti rozhodnutiu odporkyne z 2. marca 2005, ktoré bolo zastavené uznesením Krajského súdu v K. z 23. septembra 2005, nemôže byť prekážkou pre preskúmanie rozhodnutia odporkyne z 28. septembra 2005, lebo uvedeným uznesením nebolo rozhodnuté o v rovnakej veci.

Za tejto situácie neboli podmienky ani pre potvrdenie napadnutého uznesenia a ani pre jeho zmenu. Odvolací súd preto podľa § 221 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 250s ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.